

S. KLARA ANTOSIEWICZ

**B I B L I O T E K I
ZAKONU DUCHA ŚWIĘTEGO
W POLSCE**

LUBLIN 1980

I. PODSTAWA ŹRÓDŁOWA

Biblioteki Zakonu Ducha Św. de Saxia w Polsce dotychczas nie zostały opracowane. Wzmiankę o księgozbiorze konwentu krakowskiego zamieścił S. Tomkowicz w pracy *Szpital Ducha Św.*¹. K. Piekarski w artykule *Biblioteka klasztoru duchaków sandomierskich* bardzo ogólnie scharakteryzował inwentarz biblioteczny klasztoru w Sandomierzu z r. 1652². W. Męczkowski w książce *Monografie szpitali w Królestwie Polskim* wspominał o bibliotece domu Ducha Św. w Kaliszu³. Przyczyną tego stanu rzeczy jest słaba podstawa źródłowa. Z braku więc odpowiednich przekazów źródłowych niniejsza praca też nie może dać pełnego obrazu księgozbiorów poszczególnych klasztorów Zakonu Ducha Św. Będzie zaledwie próbą rekonstrukcji i szkicowym zarysowaniem problematyki bibliotek duchackich. Z czasem gdy zostanie opublikowana większa ilość katalogów polskich bibliotek, zwłaszcza kościelnych, znajdują się w nich przypuszczalnie książki duchackiego pochodzenia. Wówczas wnikliwsza analiza notatek proweniencyjnych i sygnatur może dostarczyć szeregu interesujących szczegółów, np. ceny kupna, sposobu i czasu nabycia książek itp.

Zagadnienie bibliotek Zakonu Ducha Św. omówione zostanie na podstawie następujących źródeł: konstytucji zakonnych⁴, które określają stosunek Zakonu do książki, sprawozdań z wizytacji i akt kapituł prowincjalnych⁵, będących sprawdzianem realizacji przepisów prawa zakonnego. Cenne źródło wiadomości o księgozbiorach duchaków stanowią książki rękopiśmienne i drukowane, pochodzące z klasztorów duchackich, obecnie przechowywane w różnych bibliotekach.

Wymienione poniżej relikty biblioteczne rzucają światło na zainteresowania i potrzeby intelektualne zakonników, wykazują stronę językową, ośrodki wydawnicze, z których klasztory pośrednio czy bezpośrednio zaopatrywały się w książki, kontakty klasztorów ze społeczeństwem⁶.

Reguła św. Augustyna, która odradzała życie kleru w XI w. zakłada

¹ S. Tomkowicz: *Szpital Św. Ducha*, Kraków 1892, s. 29.

² K. Piekarski: *Biblioteka klasztoru duchaków sandomierskich w 1652 r.*, „Silva Rerum”, nr 3: 1927, s. 105—106.

³ W. Męczkowski: *Monografie historyczne szpitali w Królestwie Polskim*, Warszawa 1807, s. 276—277.

⁴ Biblioteka Ossolineum, rkps 633/I: Reguła domus S. Spiritus; Archiwum Kapituły Krakowskiej, rkps 220: Reguła Fratrum Hospitalorum Ordinis S. Spiritus; *Constitutiones provinciae Polontae S. Spiritus*, Roma 1652.

⁵ Biblioteka Jagiellońska (skrót: BJ), rkps 6385/III: Protokoły posiedzeń kapituł prowincjonalnych Zakonu Ducha Św. w Polsce (skrót: Protokoły) oraz akta wizytacji klasztorów w Krakowie, Sandomierzu, Kaliszu, probostwa w Biskupicach i prepozytury w Stawiszynie z lat 1634—1783 (skrót: Wizytacje).

⁶ K. Głombiowski: *Biblioteka Franciszkanów w Nysie w świetle inwentarza z roku 1678*, w: *Z dziejów książki na Śląsku*, Wrocław 1953, s. 6, 82; K. Zawadzka: *Ze źródeł i stanu badań dotyczących dawnych klasztornych bibliotek Dominikanów w polskich prowincjach*, „Nasza Przyszłość”, t. 39: 1973, s. 213.

istnienie bibliotek. Doświadczenie wieków wykazało, że brak poszanowania dla książki pociągał za sobą upadek karności życia umysłowego i zakonnego⁷. Oparty na wspomnianej regule kanonicki Zakon Ducha Św. łączył życie kontemplacyjne z działalnością charytatywną — zobowiązany był do kultywowania książki i ciągłego powiększania księgozbiorów⁸. Kanonicki charakter Zakonu zobowiązywał jego członków do pielęgnowania modlitwy liturgicznej⁹. Koniecznym warunkiem otwarcia nowego domu zakonnego była obecność w nim przynajmniej czterech braci w celu odmawiania godzin kanonicznych¹⁰. Do sprawowania liturgii konieczne były księgi liturgiczne. Aby ubogacić liturgię już od początku istnienia Zakonu kładziono duży nacisk na wykształcenie muzyczne zakonników. W początkach XVII w. wśród zabudowań rzymskiego szpitala Ducha Św. powstała drukarnia w celu tłoczenia ksiąg liturgicznych i muzycznych wyłącznie dla użytku Zakonu. Archiwum Generalne Zakonu Ducha Św. w Rzymie w XIX stuleciu posiadało ponad 600 pozycji z dziedziny muzyki¹¹. W źródłach polskiej prowincji znajdujemy wzmianki o posiadaniu dzieł muzycznych¹², trudno jednak powiedzieć, czy wyszły one z drukarni rzymskiego domu, czy z oficyn krajowych.

Dokumenty wykazują, że każdy dom polskiej prowincji duchaków prowadził szkołę. W większych konwentach, jak Kraków, Sandomierz, Kalisz, zorganizowano nadto studium dla braci, celem formowania moralnego i intelektualnego młodych zakonników oraz pogłębiania wiedzy religijnej starszych¹³. Ze szkołą zawsze związana była biblioteka¹⁴. Nie ulega wątpliwości, że studium wymagało odrębnej biblioteki, zawierającej książki z określonych dyscyplin teologicznych, filozoficznych czy prawniczych¹⁵.

Strukturę bibliotek, podobnie jak w innych klasztorach¹⁶, ustalały specjalne przepisy uchwalane na kapitułach prowincjalnych, które weszły do odnowionych konstytucji w 1652 r. przeznaczonych wyłącznie dla polskiej prowincji¹⁷. Normowały one prace bibliotekarza. Nakładały na niego obowiązki troskliwej pieczy nad zbiorami, porządkowania ich, zabezpieczania przed kradzieżą i zniszczeniem. Na zakup nowych książek przeznaczały 50 florenów rocznie. Sumę pieniężną, jaką należało przeznaczyć poszczególnym klasztorom zależnie od zamożności domu na zakup książek, wyznaczały kapituły prowincjalne. Do bibliotekarza również należało sporządzanie rejestrów i oznaczanie książek sygnaturami. Bez wiedzy bibliotekarza nie wolno

⁷ A. Świerk: *Sredniowieczna biblioteka klasztoru Kanoników Regularnych św. Augustyna w Zaganiu*, Wrocław 1965, s. 16.

⁸ J. Kłoczowski: *Wspólnoty chrześcijańskie*, Kraków 1964, s. 229; Świerk, jw., s. 16.

⁹ J. Kłoczowski: *Vita communis cleru w XI—XII w.*, „Rocz. hum.”, t. 10: 1961, z. 2, s. 7; *Confederatio Canonicoꝝ Regularium Sancti Augustyni — Declaratio consilii primatialis de vita canonica*, Agauni 1969, s. 3, 6.

¹⁰ *Bullarium privilegiorum ac diplomatum Pontificum Romanorum*, t. 3, Roma 1740, s. 109.

¹¹ Pietro de Angelis: *Musica e musicisti nell'Arciospedale di Santo Spirito in Saxia*, Roma 1950, s. 1—32; *L'ospedale di Santo Spirito in Saxia*, vol. 2, Roma 1962, s. 310.

¹² Wizytacje, s. 9, 99.

¹³ Protokoły, s. 4—5, 9, 69.

¹⁴ J. Kłoczowski: *Wspólnoty chrześcijańskie*, s. 330.

¹⁵ L. Zalewski: *Biblioteka Seminarium Duchownego w Lublinie i biblioteki klasztorne w Diecezji Lubelskiej*, Warszawa 1926, s. 2.

¹⁶ E. Piszcz: *Biblioteka Reformatów w Łąkach*, „Arch. Bibl. Muz.”, t. 2: 1961, s. 210; J. Długosz: *Biblioteka OO. Karmelitów w Czernej*, „Arch. Bibl. Muz.”, t. 11: 1965, s. 110; L. Zalewski: *Biblioteka Ks. Kanoników Regularnych Laterańskich w Kraśniku*, Lublin 1922, s. 17; L. Zalewski: *Biblioteka Seminarium*, s. 1; K. Głombowski, jw., s. 89; H. Szwejkowska: *Biblioteka klasztoru Cystersów w Trzebnicy*, Wrocław 1955, s. 8.

¹⁷ *Constitutiones provinciae*, s. 34.

było wnosić książek poza teren biblioteki. Wypożyczający musiał zapisać na kartce swoje nazwisko, tytuł dzieła oraz datę wypożyczenia. Konstytucje zakazywały czynienia notatek na książkach. Ze sprawozdań wizytacyjnych wiadomo, że każdego roku prowincjałowie, odwiedzający domy podległej im prowincji, wizytowali również biblioteki, sprawdzali pomieszczenia i inwentarze¹⁸.

Jak wynika z konstytucji, w Zakonie Ducha Św. bardzo przestrzegano ślubu ubóstwa. Zakonnik na własność nic nie mógł posiadać. „Prócz chleba i wody niczego nie można żądać od Zakonu” — głosiły konstytucje. Wyjątek jednak stanowiły książki. Prócz głównej biblioteki klasztoru istniały małe biblioteczki w celach braci, o czym świadczą często spotykane w książkach zapiski „...ad usum fratris” lub „possidet ad usum”. Wykładowcy, kaznodzieje i wychowawcy za pozwoleniem przełożonych posiadali książki do własnego użytku. Wykorzystane dzieła oddawali do wspólnego księgozbioru. Również księgozbiory zmarłych braci włączano do ogólnej biblioteki domu, w którym zakonnik zakończył życie, pomnażając w ten sposób jej zasób¹⁹.

O istnieniu scriptorium u duchaków polskiej prowincji źródła dostępne nic nie wspominają. Bracia studiujący pisali wykłady, zapisane bruliony oprawiali, a z czasem ich rękopisy wzbogaciły księgozbiór domowy. Niekiedy jedną książkę pisało dwóch, a nawet więcej braci.

Książki Zakonu Ducha Św. zachowane w bibliotekach:

Nazwa Biblioteki	Rękopisy	Inkunabuły	Stare druki	
			Polonica	Druki obce
Bibl. Kapituły Katedralnej w Krakowie		51	24	227
Bibl. Seminarium Metropolitalnego w Krakowie	4		12	41
Bibl. Publiczna Stołecznego Miasta Warszawy		2	1	
Bibl. im. Ossolińskich we Wrocławiu		4	4	
Bibl. Horynieckich w Warszawie			1	
Biblioteka Kórnicka			1	
Bibl. OO. Benedyktynów w Tyńcu			1	
Bibl. SS. Kanoniczek w Krakowie	5		14	5
Bibl. Parafialna w Biskupicach			2	3
Razem	9	57	60	276

¹⁸ Wizytacje, k. 10.

¹⁹ Protokoły, k. 72; Por. niżej stare druki: nr 112, 148, 157, 203, 221, 222, 248, 302.

Wymienione źródła są zbyt skąpe, by móc scharakteryzować zawartość księgozbiorów. Z braku źródeł nie można omówić bibliotek w Sławkowie, Stawiszynie, Parczewie, jak również biblioteki sióstr we Lwowie.

II. BIBLIOTEKI POSZCZEGÓLNYCH KLASZTORÓW

1. BIBLIOTEKA KONWENTU KRAKOWSKIEGO

Przez cały czas istnienia duchaków w Polsce — od 1220 do 1788 r. konwent krakowski był rezydencją prowincjała. Tutaj skupiało się życie duchowe i intelektualne polskiej prowincji Zakonu Ducha Św. Nie znamy czasu powstania biblioteki domu głównego polskich duchaków. Należy przypuszczać, że załóżkiem krakowskiego księgozbioru były książki rękopiśmienne przyniesione z domu macierzystego przez zakonników wyruszających dla założenia nowej siedziby²⁰. Były to rękopisy najbardziej potrzebne, jak mszał, graduał, psalterz, antyfonarz, hymnariusz, reguła zakonna²¹. Pierwotnym miejscem osiedlenia się zakonników Ducha Św. w Polsce był Prądnik. Wnet jednak, bo w r. 1244 przeszli bracia do Krakowa, zajęli budynki na Placu Św. Ducha, przy kościele św. Krzyża. Tutaj miejscem przechowywania książek najprawdopodobniej był skarbiec, znajdujący się nad zakrystią. W 1528 r., podczas pożaru Krakowa, wraz z zabudowaniami szpitala, klasztoru i kościoła, doszczętnie spaliła się biblioteka²². Aby bracia mogli odprawiać msze św., bp krakowski Piotr Tomicki podarował im własny mszał²³.

Po dźwignięciu budynków z ruin, biblioteki nie umieszczono w skarbcu kościelnym, ale w dużej sali klasztornej, gdzie przebywała do r. 1788, to jest do śmierci ostatniego duchaka krakowskiego. Od tego czasu biblioteka zaczęła ulegać stopniowemu rozproszeniu. W 1788 r. część księgozbioru Zakonu Ducha Św., w której znalazły się inkunabuły oraz druki XVI i XVII-wieczne, zabrała Krakowska Kapituła Katedralna. Znaczną ilość książek przenieśli w 1807 r. księża emeryci, mieszkający od 1783 w budynkach klasztoru duchaków, do skarbcza kościoła św. Marka w Krakowie²⁴. Nie zabezpieczone jednak książki od wilgoci coraz bardziej niszczały. Stąd w latach sześćdziesiątych naszego stulecia 30 egzemplarzy przeniesiono do Biblioteki Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Krakowie, reszta zaś w kilkanaście lat później uległa całkowitemu rozproszeniu.

Z pewnością wiele cennych dzieł zgromadzonych przez duchaków w ich bibliotece podzieliło losy rękopisu tabulatury organowej pochodzącego z 1548 r., który najpierw w 1788 dotarł do rąk dyrektora Polskiej Opery w Warszawie, Karola Kurpińskiego²⁵, po jego śmierci w 1875 r. przeszedł na własność Józefa Brzowskiego, kompozytora warszawskiego²⁶, a ten z kolei ofiarował go

²⁰ H. Szejnkowska, jw., s. 7; M. Burbianka: *Zarys dziejów handlu księgarskiego we Wrocławiu do poł. XVII w.*, Wrocław 1950, s. 16.

²¹ H. Szejnkowska, jw., s. 8.

²² Rkps bez sygn. w parafii św. Krzyża w Krakowie, zapiska pergaminowa.

²³ Podręczny katalog ksiąg liturgicznych z r. 1978 (maszynopis), BKKr. sygn. M. 228.

²⁴ S. Tomkiewicz, jw., s. 44—45.

²⁵ Z. Jachimecki: *Tabulatura organowa z biblioteki klasztoru św. Ducha w Krakowie z r. 1548*, w: *Rozpr. Ak. Umiej.*, t. 8, Kraków 1913, s. 2; Z. Jachimecki: *Karola Kurpińskiego dziennik podróży*, Kraków 1954, s. 50; *Słownik muzyków polskich*, t. 1, Kraków 1964, s. 310; A. Poliński: *Dzieje muzyki polskiej w zarysie*, Warszawa 1907, s. 192.

²⁶ A. Poliński: *Dzieje muzyki*, s. 209; A. Sowiński: *Słownik muzyków polskich*, Paryż 1874, s. 42; *Słownik muzyków polskich*, t. 1, s. 56; Jachimecki: *Tabulatura*, s. 2.

prof. Aleksandrowi Polińskiemu²⁷. Wreszcie tuż przed wybuchem II wojny światowej w 1939 r. znalazł się w Bibliotece Narodowej i podczas działań wojennych zaginął. Trudno powiedzieć, czy okupanci spalili rękopis razem z innymi, niszcząc zbiory Biblioteki, czy też wywieźli go do Niemiec²⁸. Podobne koleje przechodził mszał Mateusza Regiomontana, duchaka. Z klasztoru Św. Ducha dostał się do biblioteki Ponińskich, następnie do Biblioteki Narodowej w Warszawie²⁹. Należy zaznaczyć, że książki ze zbiorów duchackich trafiały na półki antykwariatów. Za przykład może posłużyć fakt nabycia w antykwariacie krakowskim książki z proveniencją konwentu Ducha Św. w Krakowie przez ojców benedyktynów w Tyńcu. Można przypuszczać, że antykwariaty innych miast posiadają w sprzedaży również książki duchackie.

Na podstawie zapisek proveniencyjnych, umieszczonych na zachowanych książkach, oraz wzmianek we wspomnianych już źródłach rozpatrzemy wzrost i organizację biblioteki Ducha Św. w Krakowie. Nie wiemy jak liczny był księgozbiór krakowskich duchaków. Nie dochował się do naszych czasów żaden inwentarz, jakkolwiek źródła często o inwentaryzacji zbiorów wspominają. Pietro de Angelis w swej pracy, napisanej na podstawie sprawozdań ze stanu materialnego i duchowego polskiej prowincji Zakonu Ducha Św., przesyłanych do generała rezydującego w Rzymie, pisze: „...spośród wszystkich bibliotek Zakonu Ducha Św. w Polsce największa jest w Krakowie; posiada liczne zbiory manuskryptów oraz druki”³⁰. Najstarszą wzmiankę o bibliotece posiadamy z 1528 r., która informuje o całkowitym zniszczeniu jej przez pożar. Późniejsze przekazy źródłowe bardzo często wymieniają bibliotekę; ich informacje są jednak zbyt szczupłe, by móc szerzej omówić zagadnienie książki w Zakonie Ducha Św. Z rejestru pochodzą³¹ wynika, że w XVII w. jedna sala okazała się zbyt szczupła na pomieszczenie księgozbioru. Toteż w 1651 r. wybito w ścianie drzwi do przyległej dużej izby w celu poszerzenia pomieszczeń.

Zasadniczym sposobem powiększania księgozbioru było kupno książek, na co przeznaczano dochód z kościoła św. Benedykta na Krzemionkach³². Bardzo często zapiski na książkach: „emptus”, „emptus liber ad usum”, „comparavit” są potwierdzeniem faktu kupna. W XVI w. znaczną ilość książek kupili Jan z Wiślicy³³, Mateusz Regimontan³⁴, Mateusz z Żarnowca³⁵, W XVII w. na uwagę zasługuje Albin Komorowicz³⁶, Laurenty Bukliński³⁷, Stanisław Glin-

²⁷ *Słownik muzyków polskich*, t. 2, Kraków 1964, s. 122; Z. Jachimecki: *Historia muzyki polskiej*, Kraków 1920, s. 36.

²⁸ K. Wilkowska-Chomińska: *Twórczość Mikołaja z Krakowa*, Kraków 1967, s. 10, przyp. 2.

²⁹ K. Piekarski: *O zadania i metody badań proveniencyjnych*, Kraków 1929, s. 24—25.

³⁰ P. De Angelis: *L'ospedale di Santo Spirito in Saxia e le sue filiali nel mondo*, Roma 1958, s. 188.

³¹ Wizytacje, k. 7.

³² Protokoły, k. 4.

³³ O. Jan z Wiślicy, prowincjał Zakonu Św. Ducha w latach 1562—1568, Bibl. PAN w Krakowie (skrót: PAN) rkps 7115: Kopiaż duchaków krakowskich (skrót: Kopiaż), k. 7; BJ, rkps 6387: *Debita per antecessores meos cum variis personis, utpote Faelicem a Nova Sandecz et Joannem de Wiślicza, contracta 1570—1591*, k. 1; S. Tomkowicz, jw., s. 36.

³⁴ O. Mateusz Regimontan, właściwie Regimontanus (= z Królewca), prowincjał Zakonu Ducha Św. 1570—1591. Kopiaż, k. 5, 127; K. Piekarski: *Bibliographica w rachunkach duchaków krakowskich*, „Marginalia”, z. 5: 1925, s. 5—7; K. Piekarski: *O zadania i metody*, s. 24—25.

³⁵ O. Mateusz z Żarnowca, prowincjał duchaków 1602 r.; Kopiaż, k. 139—170.

³⁶ O. Albin Komorowicz, sekretarz gen. 1634—1637 i 1642—1652, prokurator gen. 1637—1642 i 1652—1657, przełożony w Kaliszu 1657—1660. PAN, rkps 1803; Regestr prowentowy conventu

czewski³⁸, Hiacenty Sobocki³⁹. W 1567 r. za wydrukowanie w krakowskiej oficynie Mateusza Siebeneychera dzieła Alberti Basaei Scebresinensis — *Observationum gramaticarum libri quinque*⁴⁰, zapłacono 50 florenów, introligatorowi zaś za oprawę 6 flor. Mateusz Regimontan w 1580 r. kupił pergaminowy antyfonarz za cenę 100 florenów oraz graduał od zakrystiana Kościoła Mariackiego. Ceny ostatniego nie podał, ale zaznaczył: „placz na ogrod wymyerzel”⁴¹. W 1651 r. na zakupienie nowych książek wydano 196 florenów i 15 groszy; na oprawę zniszczonych egzemplarzy 44 floreny 75 groszy; na wydrukowanie w Krakowie 20 egzemplarzy pracy pt. *De Confraternitate* rzymskiego duchaka Piotra Sauniera⁴², przebywającego w Polsce w l. 1651—1652 w charakterze wizytatora generalnego, 75 florenów.

Do wzrostu zasobu bibliotecznego przyczyniło się oddawanie przez braci osobistych książek oraz włączanie zbiorów po zmarłych zakonnikach. Zasobną bibliotekę miał wspomniany już Mateusz Regimontan i Wojciech ze Szczerbieszyna; najliczniejsze księgozbiory przekazali bracia Smoleńscy⁴³.

Na półki biblioteki duchaków napływały książki w formie darowizn, podobnie jak w innych klasztorach. Ofiarowywali je dobrodzieje klasztoru, choć nie należy wykluczyć, że w wielu wypadkach książka była formą płatniczą jako stypendium mszalne lub legatem, zapewniającym modlitwy braci za ofiarodawców. Świadczą o tym zapiski: „Fratribus S. Spiritus in Cracovia, orentur”; „oretur pro me” — nie jedyne wśród zachowanych książek. Swoje książki ofiarowali duchakom: Sebastian Rozbang⁴⁴, Paweł Dulanowicz⁴⁵, Grzegorz Pierzchnicki⁴⁶, ks. Rutkowski, proboszcz z Niepołomic⁴⁷. Potwierdzeniem kontaktów klasztoru duchaków z Akademią Krakowską⁴⁸ są książki darowane im przez profesorów: ks. Mateusza, kanonika kościoła św. Anny w Krakowie⁴⁹, ks. Walentego Mazurkiewicza, kanonika kościoła św. Floria-

krakowskiego Zakonu Ducha Świętego roku Pańskiego 1650 przez x. Albina Komorowica factora od czasu capituly prowincjalnej pisać zaczęty, k. 2—158.

³⁷ O. Laurenty Bukliński — zob. poz. 164, 302.

³⁸ O. Stanisław Gliniczewski — zob. rkps 7 i poz. 98, 135.

³⁹ O. Hiacenty Sobocki — zob. poz. 203, 262.

⁴⁰ Wojciech Bazeusz: 1554—1562 student Akademii Krakowskiej, 1562—1564 wykładowca, pisarz, 1564 przyjął święcenia kapłańskie, 1567 zakonnik krakowskiego klasztoru Ducha Św. 1568 przelożony w Sandomierzu, administrator majątku zakonnego, H. Barycz: *Bassaeus Wojciech*, w: Pol. słown. biogr., t. 1, Kraków 1935, s. 348; H. Juszyński: *Dykcyonarz poetów polskich*, t. 2, Kraków 1820, s. 178; T. Wierzbowski: *Polonica XV ac XVI saec.*, vol. 1, Varsaviae 1889, s. 284; vol. 2: 1891, s. 1923; vol. 3: 1894, s. 2543; *Podr. encyklopedia kośc.*, t. 3/4, Warszawa 1904, s. 163; K. Piekarski: *O zadania i metody*, s. 16.

⁴¹ Debita per antecessores, k. 1—30; K. Piekarski: *Biblioteka klasztoru*, s. 105—106.

⁴² Piotr Saunier, Francuz, członek rady generalnej Zakonu Ducha Św. w Rzymie, w latach 1651—1652 komisarz i wizytator gen. polskiej prowincji duchaków. Protokoły, k. 22—25; Registr. prowentowy, k. 145—158; P. Saunier: *De capite Sacri Ordinis Sancti Spiritus*, Lugduni 1649, s. 1—3; Tenże: *De Fraternitate S. Spiritus*, Cracoviae 1651, s. 1; S. Estreicher: *Bibliografia polska*, t. 27, Kraków 1929, s. 160.

⁴³ K. Niesiecki: *Herbarz polski*, t. 3, Lipsk 1841, s. 423.

⁴⁴ Sebastian Rozbang — BKKr. Inc. 32.

⁴⁵ Paweł Dulanowicz — zob. poz. 23.

⁴⁶ Grzegorz Pierzchnicki — zob. poz. 12, 69, 284.

⁴⁷ Ks. Rutkowski, prepozyt par. Niepołomice — zob. poz. 238, 284.

⁴⁸ J. Seruga: *Jan Haller wydawca i drukarz krakowski (1467—1525)*, Kraków 1933, s. 33; K. Morawski: *Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego*, t. 2, Kraków 1900, s. 356; H. Barycz: *Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego w epoce humanizmu*, Kraków 1935, s. 641.

⁴⁹ *Statuta, liber promotionum philosophorum ordinis in Universitate Studiorum Jagellonica ab anno 1402 ad annum 1849*, ed. J. Muezkowski, Cracoviae 1849 (skrót: Liber promotionum), s. 326—329.

na ⁵⁰, Benedykta z Koźmina ⁵¹, który nie tylko własnymi książkami powiększał bibliotekę braci Ducha Św., ale zastrzegł, by po zakupieniu nowych wydawnictw przez Akademię, stare z jego zbioru przekazane zostały do klasztoru Św. Ducha ⁵².

Konstytucje zakonne zobowiązywały bibliotekarza do spisania inwentarza w dwóch egzemplarzach. Jeden znajdował się u przełożonego, drugi w bibliotece. Każdy klasztor miał swój własny sposób sygnowania książek ⁵³. U duchaków na grzbiecie książki wypisywano białą farbą skrócony tytuł dzieła, poniżej numerację ciągłą cyframi arabskimi. Inwentaryzację przeprowadzano dość często; najprawdopodobniej nowo wybrany przez kapitułę bibliotekarz kolorową farbą zamalował sygnatury swego poprzednika i wypisywał nowe, według własnego uznania. Na karcie tytułowej książki umieszczano zapiski stwierdzające przynależność do klasztoru. Najpełniejsza ich postać i najczęściej stosowana ma brzmienie: „Pro Bibliotheca Ordinis Canonicorum Regularium Sancti Spiritus Cracoviensis de Saxia”, „Ex Bibliotheca Canonicorum Regularium Cracoviensis Ordinis Sancti Spiritus de Saxia”; najprostsza zaś — „Bibliotheca S. Spiritus Cracoviae”.

W XVII w. w bibliotekach klasztornych pojawiły się ekslibrisy stwierdzające przynależność danej książki ⁵⁴. Z księgozbioru duchaków dochowały się do naszych czasów zaledwie dwa nie znane w literaturze naukowej, wklejone na wewnętrznych okładkach książki rękopiśmiennej.

Typową oprawę książek duchackich stanowiła deska, obciągnięta brązową, czasem żółtą skórą z wyciskami. Blok książki spinały klamry, niekiedy ściągały wiązadła. Do biblioteki duchaków trafiały książki oprawione w różnych warsztatach: skórzane, rzadziej tekstylne, stąd różnorodność wyciśniętych na nich wzorów. Choć obecnie są bardzo zniszczone, że szczątkami klamer, jednak na grzbietach dość często można dostrzec dawną sygnaturę. Odmianą oprawę miały osobiste książki Wojciecha ze Szczebrzeszyna. Deskę górnej okładziny, obciągniętą gładką brązową skórą, zamiast ornamentu zdobył wytłaczany superexlibris przedstawiający podwójny krzyż i inicjały właściciela.

Pod względem językowym księgozbiór duchaków przedstawiał typowy obraz biblioteki zakonnej ⁵⁵. Jak we wszystkich ówczesnych zbiorach klasztornych panował język łaciński, adaptowany przez Kościół do liturgii, oraz powszechnie używany język literacki, w którym powstawały dzieła teologiczne, pisma kaznodziejskie, prawne i filozoficzne. Wśród zachowanych książek znajduje się ponad dwadzieścia dzieł w językach narodowych: 14 w języku polskim, 7 we włoskim, 2 we francuskim.

Bibliotekę duchaków stanowiły przeważnie druki obce. Pod względem typograficznym zachowane książki prezentują kraje: Niemcy 124 pozycje, Włochy 73, Francję 51, Belgię 33, Szwajcarię 54, Austrię 6, Polskę 52. Trudno powiedzieć jaką drogą dotarły do Krakowa. Włoskie druki najprawdopodobniej przywieźli do klasztoru sami duchacy, utrzymujący przez wieki

⁵⁰ *Liber promotionum*, s. 326, 329.

⁵¹ H. Barycz: *Historia Uniwersytetu*, s. 534—701.

⁵² Tamże, s. 699.

⁵³ K. Głombowski, H. Szejnkowska: *Książka rękopiśmienna i biblioteka w starożytności i średniowieczu*, Warszawa 1971, s. 99.

⁵⁴ W. Wittyg: *Exlibrisy bibliotek polskich*, Warszawa 1903, s. 1.

⁵⁵ A. Świerk, jw., s. 111.

ożywione kontakty z domem macierzystym w Rzymie⁵⁶. Może przywieźli je Polacy wyjeżdżający na studia medyczne do Włoch, odbywający najczęściej praktykę w rzymskim szpitalu Św. Ducha⁵⁷. Druki niemieckie i francuskie mogli nabyć od wędrownych sprzedawców, utrzymujących składy księgarskie w znacznych miastach Europy, między innymi w Krakowie⁵⁸, albo podczas podróży, bowiem droga do Włoch prowadziła przez Niemcy⁵⁹.

2. RODZAJE KSIĄŻEK I ICH ZAWARTOŚĆ TREŚCIOWA

a) *Rękopisy*. Z dawnej biblioteki duchaków krakowskich zachowało się 9 książek rękopiśmiennych, pięć z teologii, cztery z filozofii. Z notatek zamieszczonych na marginesach — np. „Scripsit P. Alexius Chyliński Can. Reg. S. Sp.⁶⁰ in Alma Acad. Crac.”, „Candydus Lichonski C.S.Sp.⁶¹ sub A.R.P. Adamo Opatovo S.T.D. et professore in Alma Acad. Crac.”⁶², „Fr. Venceslaus Jaskowicz Ord.S.Sp. in Saxia de Urbe Professus⁶³ sub R.P. Jacobo Ustiense S.Th. Doctore et Professore in Alma Academia Crac.”⁶⁴ — wynika, że pisali je duchacy aktualnie studiujący teologię, filozofię czy prawo na Akademii Krakowskiej. Zapisane bruliony oprawiali; niekiedy kilku braci łączyło swoje rękopisy kompletując dzieło w jednym woluminie.

b) *Inkunabuły*. Do naszych czasów dochowało się 57 inkunabułów, z tych 48 znajduje się w Bibliotece Kapitulnej na Wawelu. Najstarszy inkunabuł Biblii, drukowany w Norymberdze u A. Kobergera, pochodzi z r. 1475. Znaczną większość zdobią rubryki i inicjały. Jeżeli noty rękopiśmienne podnoszą wartość naukową zespołu druków⁶⁵, to należy zaznaczyć, że w inkunabułach i drukach XVI-wiecznych duchacy nie tylko zapisywali marginesy, ale dość często doklejali po kilka stron rękopisu. Wydaje się, że pisanie w książkach było nagminne, skoro na posiedzeniu kapituły prowincjalnej w 1652 r. podjęto uchwałę, która zabraniała czynienia jakichkolwiek notatek w książkach.

c) *Stare druki*. Z dawnego księgozbioru duchaków krakowskich dochowały się 393 druki: z XV w. 57, z XVI w. 207, z XVII 103 i 26 z w. XVIII. Druki podzielono na polonica i druki obce. Z zachowanych 60 poloników 48 pochodzi z biblioteki braci, a 12 z biblioteki siostr. Osiem egzemplarzy drukowano za granicą; we Włoszech, Niemczech i Austrii, 52 na terenie Polski, w samym Krakowie 38. Bracia byli posiadaczami książek w języku łacińskim, siostry w języku ojczystym.

Wiek XVI to także renesans biblioteki domu krakowskiego. Dodatni wpływ na wzrost zasobu bibliotecznego miała cena książek, z każdym wiekiem niż-

⁵⁶ P. Saunier, jw., s. 10—11; Protokoły, k. 96.

⁵⁷ H. Barycz: *Spojrzenie w przeszłość polsko-włoską*, Wrocław 1965, s. 377, 390; Tenże: *Polacy na studiach w Rzymie w epoce odrodzenia 1440—1600*, Kraków 1938, s. 5, 73, 89, 90; Z. Gajda: *Jacek Łopacki, Studium z dziejów kultury medycznej w Krakowie w XVIII w.*, Wrocław 1969, s. 35.

⁵⁸ M. Burbińska, jw., s. 8.

⁵⁹ K. Morawski: *Historia Uniwersytetu*, t. 2, s. 229.

⁶⁰ O. Aleksy Chyliński — zob. poz. 2, rkps.

⁶¹ O. Candyd Lichoński — zob. *Liber promotionum*, s. 270.

⁶² Tamże, s. 245, 251, 268, 272, 312.

⁶³ O. Waclaw Jaskowicz — zob. poz. 99.

⁶⁴ *Liber promotionum*, s. 287.

⁶⁵ M. Bohonos: *Katalog starych druków Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich*, t. 2, Wrocław 1965, s. XV.

sza, oraz reforma trydencka⁶⁶, podkreślająca doniosłe znaczenie książki, obowiązująca braci Zakonu Ducha Św. Pragnąc realizować wytyczne soboru w swojej wspólnocie, zadbali również o bibliotekę.

d) Treść książek. W średniowieczu najbardziej rozpowszechnioną książką była Biblia. Stanowiła główne źródło nauki objawionej, podstawę studium teologii i liturgii oraz skarbnicę wiedzy kaznodziejskiej. Zajmowała ona naczelną rolę w bibliotekach klasztornych, kapitulnych, kolegiackich⁶⁷. Z piętnastowiecznej biblioteki duchaków dochowało się do naszych czasów pięć egzemplarzy Biblii w języku łacińskim⁶⁸. W późniejszych wiekach zwiększono ilość o 12 książek.

Z Biblią wiąże się wyjaśnienie jej istotnego sensu czyli egzegeza. Literaturę egzegetyczną stanowią 74 dzieła. Następny dział to Ojcowie Kościoła. Z ojców łacińskich poczytnością wśród duchaków cieszył się św. Augustyn. Patrystykę grecką reprezentują dzieła św. Bazylego Wielkiego, Jana Chryzostoma, Cyryla i Jana Damasceńskiego.

Przekonanie o absolutnym prymacie teologii w hierarchii nauk znalazło oddźwięk w księgozbiorze duchaków. Reprezentuje ją 105 dzieł. Z zakresu kaznodziejstwa posiadamy 47 książek, z liturgii 13 jednostek. Dział ksiąg prawnych zawiera 34 pozycje. Filozofię reprezentuje 15 pozycji, historię 19, dział książek świeckich 27. Najslabiej przedstawia się dział książek medycznych, bo liczy zaledwie 4 egzemplarze.

W zawartości księgozbioru zupełny brak podręczników szkolnych, jakkolwiek rejestry rozchodowe szpitala podają sumy pieniężne wydane na kupno elementarzystwa⁶⁹. Być może duchacy bardziej podkreślali swój charakter kanoniczny i z tej dziedziny gromadzili książki. Sami osobiście nie leczyli chorych, źródła bowiem wymieniają lekarzy przybywających z miasta do krakowskiego szpitala Ducha Św., więc nie starali się o zbiory medyczne.

W stosunku do bibliotek klasztornych, opracowanych przez ks. L. Zalewskiego⁷⁰, księgozbiór duchaków w Krakowie nie należał do małych, skoro po różnych kolejach losu w XX wieku istnieje prawie 400 książek. Dla porównania warto dodać, że biblioteka tyńiecka w 1597 r. liczyła około 100 dzieł⁷¹; z krakowskiej zaś biblioteki Św. Ducha do naszych czasów dochowały się jeszcze 393 dzieła! Zupełnie błędne okazuje się twierdzenie Jana Pachoskiego⁷², jakoby „w połowie XVIII w. niewiele było wiadomo o bibliotece kanoników de Saxia u św. Ducha w Krakowie” — do r. 1807 bowiem biblioteka mieściła się w klasztorze przy kościele św. Krzyża pod opieką braci. Nie mogło jej nie być w XVIII w., skoro poważne ślady jej istnienia jeszcze dzisiaj znajdujemy.

3. BIBLIOTEKA DUCHAKÓW SANDOMIERSKICH

Duchacy przybyli do Sandomierza w r. 1292. Pierwszą wzmiankę o ich bibliotece przekazały źródła z r. 1530⁷³, gdy na skutek pożaru klasztoru

⁶⁶ J. Grycz, A. Gryczowa: *Historia książki i bibliotek w zarysie*, Warszawa 1961, s. 70.

⁶⁷ A. Świerk, jw., s. 71—72.

⁶⁸ Zob. niżej inkunabuły, nr 7—11.

⁶⁹ WAPKr., sygn. 3440: Regestr szpitala Św. Ducha, k. 263.

⁷⁰ L. Zalewski: *Biblioteka Seminarium*, s. 133—250.

⁷¹ S. Estreicher: *Biblioteka tyńiecka w wieku XVI*, „Spraw. Ak. Umiej.”, t. 20: 1915, nr 8, s. 5.

⁷² J. Pachoski: *Drukarze, księgarze, bibliofile krakowscy 1750—1815*, Kraków 1962, s. 114.

⁷³ Archiwum Kapituły Sandomierskiej (skrót: AKS), rkps bez sygn.: Summariusz do-

i szpitala spaliła się biblioteka. W następnych latach sprawozdania wizytacji prowincjalnych informują o porządkowaniu biblioteki, katalogowaniu książek, powiększaniu pomieszczeń bibliotecznych. Spis księgozbioru wciągnięto w akta wizytacji odbytej w połowie XVII w. pt. *Inventarium Sandomiriensis Bibliothecae Fratrum Ordinis S. Spiritus Anno 1652 Jun. 14 scriptum*⁷⁴. Jak wynika z wymienionego protokołu, biblioteka znajdowała się w budynku klasztornym na piętrze, w murowanej niszy. Bibliotekarz podał bardzo związany opis książki; autora, skrócony tytuł, format i rodzaj oprawy. Druki, starsze⁷⁵, zapewne tłoczone czcionką gotycką, oznaczono dopiskiem *veteris* lub *antiquae impressionis*; część z nich to inkunabuły. Na skutek pobieżnego opisu inwentarza, nie da się zrobić ścisłego obliczenia zasobu bibliotecznego. Tam, gdzie wymieniono parę egzemplarzy jednego dzieła, nie można stwierdzić, czy mamy do czynienia z różnymi wydaniem, czy też formatami. Ponieważ podaje format, w przybliżeniu można obliczyć zawartość biblioteki. In folio zawierała biblioteka 114 pozycje w 160 tomach, in quarto 154 pozycje w 100 tomach, in octavo i w mniejszych formatach 154 pozycje w 170 tomach. Ogólny zestaw zasobu biblioteki wynosi 354 dzieła w 430 tomach.

Zawartość księgozbioru klasztoru Ducha Św. w Sandomierzu na podstawie sprawozdania z wizytacji prowincjalnej w 1652 r.

Dział	Ilość dzieł	Ilość tomów	Dział	Ilość dzieł	Ilość tomów
Scriptura Sacra	7	8	Casuistae	33	41
Sancti Patres	6	12	Controversistae	17	22
Interpretes	22	23	Juristae	22	26
Sermones	70	91	Historici	22	44
Polskie	4	7	Spirituales	44	44
Apparatus ad conciones	19	30	Philosophi	24	37
Theologi	8	14	Sermones veteres	19	25

W następnych latach dość często akta wizytacji wymieniają bibliotekę w Sandomierzu, jednak informacje są bardzo ogólnikowe, ograniczające się tylko do stwierdzenia faktu jej istnienia. Sandomierską biblioteką opiekowali się duchacy do r. 1814, to jest to śmierci ostatniego z nich, ks. Jakuba Janowskiego. Po jego śmierci biblioteka nadal pozostała w budynkach klasztornych, które w 1819 r. zajęły siostry szarytki⁷⁶, jak to wynika z rejestru książek sporządzonego przez ks. Celestyna Bednarskiego w r. 1829. Jednak część księgozbioru 20 XII 1825 r. przeniesiono do Duchownego Seminarium w Sandomierzu⁷⁷, a część nadal pozostała w dawnych pomieszczeniach du-

kumentów funduszowi szpitalnemu sandomierskiemu Kanoników Regularnych de Saxia⁷⁸ służących tak w dobrach ruchomych, jak nieruchomości fundusz okazujących na zadosyć uczynienie Prześwieconej Komissji Cywilno Wojskowej spisany 1791, s. 3.

⁷⁴ Wizytacje, k. 57.

⁷⁵ K. Plekarski: *Biblioteka klasztoru*, s. 105–106; Tenże: *Bibliographica w rachunkach*, s. 38.

⁷⁶ AKS, rkps bez sygn: Stan szpitala sandomierskiego 1876–1869, s. 30; M. Buliński: *Monografia miasta Sandomierza*, Warszawa 1879, s. 356.

⁷⁷ Archiwum Domu Gen. SS. Kanoniczek w Krakowie (skrót: AGK), sygn. 33: Rejestr książek do Seminarium wziętych od Ś. Ducha, po kanonikach de Saxia pozostałych 1825 r.

chackich pod opieką wspomnianych zakonnic. Zarówno w bibliotece seminaryjnej, jak u siostr szarytek nie ma obecnie nawet śladu po bibliotece duchaków w postaci rękopisów, inkunabułów czy druków.

4. BIBLIOTEKI INNYCH KLASZTORÓW

a) Biblioteka konwentu kaliskiego. Wiadomość o losach biblioteki konwentu kaliskiego znajdujemy w referacie Komisji Dobrego Porządku, która sporządzając ogólny inwentarz szpitala, wymieniła również bibliotekę. Informuje, że znajdowały się w niej książki w języku włoskim, łacińskim, francuskim, polskim. Większość z nich była treści religijnej⁷⁸. Do naszych czasów nie dochowała się ani jedna książka z proveniencją kaliskiego konwentu Ducha Św.

b) Biblioteka duchaków w Biskupicach. Kościół i klasztor poduchacki w Biskupicach objął w r. 1788 kapłan diecezjalny. Zarówno archiwum, jak i biblioteka, umieszczone w skarbcu kościelnym, nie były zabezpieczone. Niszczyła je wilgoć. Do naszych czasów w szafach wspomnianego skarbcza dochowały się zaledwie 3 książki z proveniencją klasztoru biskupickiego i jedna z notatką proveniencyjną reformatów z Wieliczki. Duchaków łączyły przyjazne stosunki z sąsiednim konwentem reformatów w Wieliczce, mogli więc książkę wypożyczyć lub wymienić.

c) Biblioteka klasztoru w Wiśniczu. Klasztor duchaków w Wiśniczu istniał bardzo krótko, a dokumentacja jego jest bardzo uboga. Stwierdzeniem istnienia biblioteki jest inkunabuł z notatką proveniencyjną „Kanonicy Regularni de S. Spiritu de Saxia, Wiśnica XVII w.”, znajdujący się w Bibliotece Publicznej stołecznego m. Warszawy⁷⁹.

5. BIBLIOTEKA SIÓSTR DUCHACZEK

Siostry duchaczki miały swoją własną bibliotekę. Najpierw w klasztorze przy placu Św. Ducha, następnie przy ulicy Szpitalnej. Ich biblioteka została zniszczona przez kataklizmy dziejowe oraz trzykrotne przesiedlanie siostr. Ślad dawnej biblioteki stanowią książki z proveniencją zaznaczoną na karcie tytułowej: „Congregatio S. Spiritus”, nowsza na odwrocie okładki: „Z biblioteki Ducha Św. PP. Kanoniczek de Saxia konwentu krakowskiego”. W inwentarzu z 1871 r. zamieszczono spis książek aktualnie znajdujących się w klasztorze⁸⁰. Na podstawie wzmianki „stare pochodzą z konwentu św. Krzyża” — książki drukowane przed r. 1800 możemy zaliczyć do dawnej biblioteki siostr, mieszczącej się w klasztorze na placu Ducha Św.

Nie mamy żadnych śladów biblioteki klasztoru siostr we Lwowie. Najprawdopodobniej podzieliły losy księgozbiorów zlikwidowanych klasztorów na terenie Galicji, które w r. 1781 zwiezione zostały do Lwowa. Zbiory wartościowsze wcielono do Biblioteki Uniwersyteckiej albo wywieziono w głąb Austrii, mniej wartościowe przeznaczono na sprzedaż lub na przemiał⁸¹.

⁷⁸ W. Męczkowski, jw. s. 277.

⁷⁹ Por. niżej inkunabuł nr 55.

⁸⁰ AGK, sygn. 34: Inwentarz kościoła i klasztoru Zgrom. PP. Kanoniczek S. Ducha de Saxia przy ulicy Szpitalnej w Krakowie sporządzony w r. 1874, s. 270.

⁸¹ W. Chotkowski: *Historia polityczna dawnych klasztorów panińskich w Galicji 1773—1848*, Kraków 1905, s. 84.

SKRÓTY

- ATN — M. Campbell: *Annales typographie Neerlandaise au XV siècle*. Bruxelles — Paris 1874.
- Barw. — E. Barwiński: *Katalog inkunabułów Biblioteki Uniwersyteckiej we Lwowie*. Lwów 1912.
- BKO — M. Bohonos: *Katalog starych druków Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Polonica wieku XVI*. Wrocław 1965.
- BM — *Short-title Catalogue of books printed in Italy and of Italian books printed in Other Countries from 1465 to 1600 new in the British Museum*. London 1958.
- BN — M. Nijhoff: *Bibliotheca Neerlandica impressa 1500—1727*. Hagae 1954.
- BPK — P. Buchwald-Pelcowa: *Katalog starych druków Biblioteki Kórnickiej*. Wrocław 1969.
- BPW — *Katalog starych druków Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy. Cz. 2: Polonica XVI wieku. Oprac. A. Kawecka-Gryczowa przy współudziale J. Adamczyk*. Warszawa 1957.
- BUP — J. Cybertowicz, H. Kowalewicz: *Katalog druków polskich XVI wieku Biblioteki Głównej Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu*. Poznań 1963. (wyd. powiel.).
- C — W.A. Copinger: *Supplement to Hain's Repertorium bibliographicum P. 1—2*. London 1895—1902. Repr. Berlin 1926.
- CC — *Catalogue of Books printed on the Continent of Europe 1501—1600 in Cambridge Libraries. Vol. 1—2*. Cambridge 1967.
- Coll. S — I. Collijn: *Katalog der Inkunabulen der Bibliothek in Stockholm*. T. 1—2. Stockholm 1914—1916.
- Coll. U — I. Collijn: *Katalog der Inkunabeln der Kgl. Universitäts-Bibliothek zu Uppsala*. Uppsala 1907.
- CBS — F. Ritter: *Catalogue des incunabules et livres du XVI siècle de la Bibliothèque municipale de Strasbourg*. Strasbourg — Zurich 1948.
- CG — *Catalogue General des livres imprimés de la Bibliothèque Nationale*. Paris 1923—1962.
- DRK — L. Dobrzyńska-Rybicka, A. Koechlerówna: *Katalog druków polskich XVI wieku znajdujących się w Bibliotece Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu*. Poznań 1929.
- E — K. Estreicher: *Bibliografia polska: Kraków 1891—1939*.
- FG — X. L. Formanowicz: *Katalog druków polskich XVI wieku Biblioteki Kapitulnej w Gnieźnie*. Poznań 1930.
- GL — O. Günter: *Die Wiegendrucke der Leipziger Sammlungen und der Herzoglichen Bibliothek in Altenburg. Nachträge*. Leipzig 1909—1910.
- Graesse — J.G. Graesse: *Tésor de livres rares précieux ou nouveau dictionnaire bibliographique*. Dresden 1859—1869.
- GW — *Gesamtkatalog der Wiegendrucke*. Leipzig 1925—1940.
- H⁺ — L. Hain: *Repertorium bibliographicum in quo libri omnes ab arte typographica inventa usque ad annum MD typis expressi ordine alphabetico vel simpliciter enumerantur vel adcuratius recensentur. Vol. 1—2*. Stuttgartiae 1826—1838.
- HBB — H. Bohotta: *Bibliographie der Breviere 1501—1850*. Leipzig 1937.
- Hor. — A. Kawecka-Gryczowa, K. Piekarski: *Katalog Biblioteki Horynieckiej XX. Poniedziałek. Cz. 1*. Warszawa 1936.

- IBP — Inkunabuly w Bibliotekach Polskich. Pod red. A. Kaweckiej-Gryczowej oprac. M. Bohonos i Eliza Szandorowska. T. 1—2. Wrocław 1970.
- Jocher — Ch.G. Jocher: *Allegemeines Gelehrten Lexicon*. Leipzig 1750—1751.
- Kard. — K. Kardaszewicz: Wykaz druków XV, XVI i XVII wieku znajdujących się w Bibliotece Publicznej Miasta Stołecznego Warszawy. Warszawa 1930.
- KM — O. G. Kowalski: Katalog inkunabułów Biblioteki Opactwa Mogińskiego oraz katalog inkunabułów Biblioteki Klasztoru Cystersów w Szczyrzycu. Kraków 1915.
- KWr. — B. Kocowski: Katalog inkunabułów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu. Wrocław 1959—1962.
- P — G. Panzer: *Annales typographici ab artis inventae origine ad a. 1536. Norimbergae 1793—1803*.
- PCN — R. Pennik: *Catalogus der Niet-Niederlandse Drukken 1500—1540 aanwezig in de Koninklijke Bibliotheeks*. Gravenhage 1955.
- PK — K. Piekarski: Katalog Biblioteki Kórnickiej. T. 1. Polonica XVI wieku. Kraków 1929.
- Polk. — I. Polkowski: Dwieście najstarszych inkunabułów w Bibliotece Kapitulnej Krakowskiej. Kraków 1887.
- S — C. Sommervogel: *Bibliothèque de la Compagnie de Jesus*. Bruxelles — Paris 1890—1932.
- W — T. Wierzbowski: *Bibliographia Polonica XV ac XVI ss*. T. 1—3. Warszawa 1889—1894.
- AGK — Archiwum Domu Gen. SS. Kanoniczek w Krakowie.
- BBT — Biblioteka OO. Benedyktynów w Tyńcu.
- BGT — Biblioteka Domu Gen. SS. Kanoniczek w Krakowie.
- BJ — Biblioteka Jagiellońska w Krakowie.
- BKKr. — Biblioteka Kapitulna w Krakowie.
- BOB — Biblioteka OO. Bernardynów w Krakowie.
- BPB — Biblioteka Parafialna w Biskupicach.
- BSKr. — Biblioteka Krakowskiego Seminarium Duchownego.

III. ZACHOWANE KSIĄŻKI Z PROWENIENCJĄ DUCHAKÓW

REKOPISY

1. Aleksander Cwaczkiewicz: *Cursus philosophicus, introductio in logicam seu dialectica*, 1622—1624.
19,7×15,7 cm. Opr.: tek.
K. 365, nie zapisanych 5.
Prow.: *Pro bibliotheca Ordinis Sancti Spiritus*.
BSKr. bez sygn.
2. Alexius Chyliński: *Auscultationes physicae in VIII libris Aristotelis*, 1669.
20,1×15,3 cm. Opr.: tek.
K. 280, nie zapisanych 11.
Prow.: *Ex bibliotheca Canonicorum Regularium Sancti Spiritus*.
AGK, sygn. V 1.

3. Casimirus Kognacki: *Theologia septem tractatus comprehendit*, 1690.
31,5×20 cm. Opr.: tek.
K. 198, nie zapisanych 6.
Prow.: Pro bibliotheca Sancti Spiritus.
BSKr. bez sygn.
4. Chrysostomus Prechoski: *Logica*, 1683.
20×16 cm. Opr.: tek.
K. 297.
Prow.: Bibliotheca Canonicorum Regularium Sancti Spiritus.
BSKr. bez sygn.
5. Hyacinthus Pisklewicz: *Iustitia cum iure*, 1731—1732.
19,5×16,2 cm. Opr.: tek.
K. 134.
Prow.: X.R.D.S.K. z Saxyi.
AGK, sygn. V 2.
6. *In theologiam moralem seu casus conscientiae*, XVII w.
19,7×16 cm. Opr.: tek.
K. 136.
Prow.: Bibliotheca Canonicorum Regularium Sancti Spiritus.
BSKr. bez sygn.
7. Stanislaus Glinzewski: *Proemium*, 1637—1638.
20,3×15,3 cm. Opr.: skóra, ślady wiązań.
K. 180, nie zapisanych 35.
Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
AGK, sygn. V 3.
8. *Summa theologica Doctoris Angelici*, XVII w.
20,2×15,3 cm. Opr.: skóra, ślady wiązań.
K. 386, nie zapisanych 7.
Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.
AGK, sygn. V 4.
9. *Theologia*, 1632—1638.
20,5×17 cm. Opr.: skóra, deska, szczątki klamer.
K. 785, nie zapisanych 13.
Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis, b 78. 2 ekslibrisy duchaków.
AGK, sygn. V 5.

INKUNABUŁY

ANTONIUS Florentinus

1. *Summa theologica*, P.I. Nürnberg, A. Koberger, 1477—9. 2°.
H+ 1242. GW 2186. Polk. 11. IBP 417.
Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus de Saxia. Emptus hic liber
per me Matthaëum Regimontanum praepositum Conventus Sancti
Spiritus, feria 2. Invocavit Anno Domini 1579.
Inicjały czerwone, niebieskie, złote.

Opr.: deska, skóra, szczątki klamer.
BKKr. sygn. XV 393.

2. Summa theologica, P.II. Speyer, P. Drach, 20 VIII 1477. 2°.
GW 2197. Polk. 12. IBP 417.

Prow.: Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis. Matthaeus de Vislica 1728.
Opr.: deska, skóra, szczątki klamer.
BKKr. sygn. XV 313.

ARISTOTELES

3. De anima, cum epitoma Gerardi de Hardewyck. Köln, J. Koelkoff sen. 28 II 1491. 2°.

H⁺ 1710. GW 2347. Polk. 13. IBP 479.

Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.
Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.
BKKr. sygn. XV 262 adl.

AUGUSTINUS Aurelius s.

4. Opuscula. Kraków, Casp. Straube, ca 1476. 2°.

GW 2862. BKO 41. FG 55. IBP 616.

Prow.: 1. Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.
2. Kościół św. Marka w Krakowie.
3. Dar K. Piekarskiego 1923.

Opr.: skóra, XX w.

BO, sygn. XV 411.

BALBUS Joannes

5. Catholicon. Nürnberg, A. Koberger, 18 II 1483. 2°.

GW 3187. Polk. 23. IBP 734.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
Opr.: deska, brązowa skóra.
BKKr. sygn. XV 306.

BERNARDINUS Senensis

6. Sermones de Evangelio aeterno. Basel, Io. Amerbach, 1489. 2°.

GW 3886. KWr 459. Polk. 36. IBP 896.

Inicjały czerwone i niebieskie.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis, 84.

Opr.: deska, brązowa skóra.
BKKr. sygn. XV 280.

BIBLIA

7. Biblia. Nürnberg, A. Koberger. 16 XI 1475. 2°.

GW 4218. KM 56. Polk. 39. IBP 993.

Def.: brak końca. Inicjały.

Prow.: Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus.

Opr.: deska, skóra, bardzo zniszczona.

BKKr. sygn. XV 320.

8. Biblia. Nürnberg, A. Koberger, 14 IV 1478. 2°.

GW 4232. Polk. 40. IBP 1004.

- Inicjały czerwone, zielone, niebieskie.
 Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.
 Dar Mateusza kan. kolegiaty św. Anny w Krakowie 1548.
 Opr.: deska, brązowa skóra, okucia, szczątki klamer.
 BKKr. sygn. XV 350.
9. Biblia cum postillis Nicolai de Lyra. Nürnberg, A. Koberger, 6 IX 1497. 2°.
 GW 4294. IBP 1048.
 Inicjały czerwone i niebieskie.
 Prow.: Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 29 III.
 Opr.: deska, brązowa skóra.
 BKKr. sygn. XV 305.
10. Biblia cum postillis Nicolai de Lyra. Nürnberg, A. Koberger, 6 IX 1497. 2°.
 GW 4294. IBP 1048.
 Inicjały czerwone i niebieskie.
 Prow.: Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 29 II.
 Opr.: deska, brązowa skóra.
 BKKr. sygn. XV 304.
11. Biblia cum postillis Nicolai de Lyra. Nürnberg, A. Koberger, 6 IX 1497. 2°.
 GW 4294. IBP 1048.
 Inicjały czerwone, niebieskie, złote.
 Prow.: Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 29 I.
 Opr.: deska, brązowa skóra.
 BKKr. sygn. XV 303.
- BONIFACIUS VIII papa
12. Liber VI Decretalium. Venezia, A. Torresanus, I. 3 IX 1499; II. 12 I 1500. 8°.
 GW 4901. IBP 1206.
 Prow.: Pro Conventu et Bibliotheca Cracoviensi cura et industria R.P. Georgij Pierzchniczki Can. Reg. Ordinis Sancti Spiritus de Saxia.
 Opr.: deska, brązowa skóra.
 BKKr. sygn. XV 3.
- BREVIARIUM
13. Breviarium Romanum. Venezia, A. Torresanus, 20 VI 1494. 2°.
 GW 5168. IBP 1261.
 Inicjały czerwone.
 Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
 1566 fr. Christophorus me possidet, quia me obtinet.
 Opr.: deska, brązowa skóra.
 BKKr. sygn. XV 300.
- CARACCIOLUS Robertus
14. a) De laudibus Sanctorum. Basileae, N. Kessler, 1490. 2°.
 Coll. 408. GW 6057. FG 133. Polk. 59. ATN 397. KWr. 734. IBP 1412.
 Pelbartus de Themeswar

b) *Stellarium coronae Beatae Mariae Virginis*. Lyon, Io. Cleyn, 1505. 4°.

HC 12564. KWr. 2160. IBP 59 postinc.

Prow.: *Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus*.

Opr.: skóra.

BKKr. bez sygn.

BKKr. sygn. XV 270.

CASSIODORUS

15. *Expositio in Psalterium*. Basel, Io. Amerbach, 1491. 2°.

H⁺ 4574. GW 6163. Polk. 61. IBP 1450.

Prow.: *Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis*.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XV 233.

DURANDUS Guillelmus

16. *Rationale divinatorum officiorum*. Nürnberg, A. Koberger, 30 IX 1494. 4°.

GW 9140. IBP 2030.

Def.: brak pocz. skł. b oraz końca skł. P.

Prow.: *De Sanctis Crucibus*.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BKKr. sygn. XV 73.

FERRARIUS Vincentius s.

17. *Sermones de tempore et de Sanctis. P. I et III*. Strassburg, Typ. Iordani — G. Husner, I. 1488; III. 28 III 1489. 2°.

HC 7005. Polk. 200. IBP 5664.

Def.: brak końca III cz. od k v₇.

Inicjały czerwone i niebieskie.

Prow.: *Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus*.

Opr.: tektura.

BKKr. sygn. XV 223.

18. *Sermones de tempore et de Sanctis*. Nürnberg, A. Koberger, I. 1492; II. 31 VIII 1492; III. 28 VI 1492. 2°.

HC 7008. H⁺ 7008. Polk. 199. IBP 5665.

Prow.: *Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus*.

Matthaeus Christophorus Zarnoviciensis F. Ordinis Sancti Spiritus
concionator indignus comparavit A.D. 1592 mense Januario.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BKKr. sygn. XV 265.

19. *Sermones de tempore*. Lyon, Matth. Huss, ca 1497. 4°.

H⁺ 7011. IBP 5667. P 201.

Prow.: *Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis*, 119.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BKKr. sygn. XV 68.

GERSON Joannes

20. *Opera*. P. III. Strassburg, Io. Gruninger, 6 IX 1488. 2°.

HC 7622. Polk. 92. IBP 2353.

Inicjały czerwone.

Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus de Saxia.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BKKr. sygn. XV 274.

GESTA

21. Gesta Romanorum. Strassburg, Typ. Io. G. Husner, 6 VIII 1489. 2°.

HC 7746. Polk. 94. FG 205. KWr. 1181. BM I 139. IBP 2401.

Def.: brak k. tyt. i tabuli.

Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus Ordinis.

Opr.: pergamin.

BKKr. sygn. XV 213.

GRAMMATICA

22. Grammatica, Basel., Jac. Wolff, 3 III 1499. 4°.

H⁺ 11859. KO 246. GL 426.

Prow.: Sancti Spiritus Cracoviensis.

BO, sygn. XV 32.

GRATIANUS

23. Concordia discordantium canonum. Venezia, Andreas de Calabria, 24 VIII 1491. 2°.

H⁺ 7911. Coll. 622. Polk. 98. KWr. 1214. BM V 397. IBP 2461.

Prow.: Pro Bibliotheca fratrum Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BKKr. sygn. XV 363.

24. Decretum cum apparatu. Venezia, A. Torresanus, 26 VI 1498. 8°.

HC 7916. Coll. 625. FG 214. Polk. 100. BM V 313. IBP 2468.

Prow. Ex bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BKKr. sygn. XV 54.

GREGORIUS IX papa

25. Decretales cum glossa Bernardi Parmensis. P. I. Venezia, Bern. Stagninus, 18 XII 1486. 2°.

HC 8020. FG 218. BPW 26. MKO 33. BM V 364. IBP 2521.

Inicjały i rubryki czerwone i niebieskie.

Prow.: Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis. Jakub Potocki z Helenowa 1863—1934.

Opr.: żółta deska, wyc. ślepy XV/XVI, niem., restaurowany.

BO, sygn. XV 116.

26. Decretales cum glossa. Venezia, Bern. Stagninus, 18 XII 1486. 2°.

HC 8020. FG 218. BPW 26. BM V 364. IBP 2521.

Def.: brak ost. k. C₉, czystej.

Inicjały i rubryki czerwone i niebieskie.

Prow.: Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: żółta deska, wyc. ślepy XV/XVI, niem., restaurowany.

BPW, sygn.

GRITSCH Joannes

27. Quadragesimale. Strassburg, Typ. Vitas Patrum, 5 II 1484. 2°.
 HC 8070. P 102. Coll. 650. BM I 98. IBP 2554.
 Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 300.
 Opr.: deska, brązowa skóra.
 BKKr. sygn. XV 267.

HELIAS Petrus

28. Grammatica cum commento Ioannis Sommerfeld. Strassburg, M. Flach, 9 IV 1499. 4°.
 H+ 8422. E XVIII 86. BM I 155. IBP 2673.
 Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.
 Opr.: biała skóra.
 BKKr. sygn. XV 72.

HOMILIARIUS

29. Homiliarius doctorum a Paulo Diacono collectus. Köln, Corn. Winters de Homborch, 1478. 2°.
 HC 8789. P 157. FG 263. KWr. 1404. BM I 250. IBP 2843.
 Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus.
 Opr.: deska.
 BKKr. sygn. XV 242.

HUGO de Prato Florido

30. Sermones dominicales super Evangelia et Epistolas. Strassburg, Typ. Iordani — Husner, 1482. 2°.
 HC 9003. P 116. Coll. U 735. BM I 130. IBP 2882.
 Inicjały czerwone.
 Prow.: Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis. Christophorus Zarnowiecensis F. Ordinis Sancti Spiritus Cracoviensis.
 Opr.: deska.
 BKKr. sygn. XV 259.

INSTITORIS Henricus

31. Malleus maleficarum. Nürnberg, A. Koberger, 17 I 1496. 4°.
 H+ 9246. KWr. 2617. Coll. U 751. BM II 441. IBP 3075.
 Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.
 Opr.: deska, brązowa skóra.
 BKKr. sygn. XV 71.

JACOBUS de Voragine

32. Legenda aurea. Nürnberg, A. Koberger, 11 IV 1481. 2°.
 C 6425. P 120. Coll. S 572. FG 290. BM II 419. IBP 2990.
 Prow.: Pro Conventu Sancti Spiritus Cracoviensis, 106, 706. Fratri Sebastiano Dominus Joannes donavit.
 Opr.: deska.
 BKKr. sygn. XV 297.

JOANNES de S. Geminiano

33. Liber de exemplis et similitudinibus rerum. Basel., Io. Froben et Io. Petri, 25 I 1499. 4°.
H⁺ 7546. P 128. KWr. 1663. BM III 792. IBP 3237.
Prow.: Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.
Opr.: deska.
BKKr. sygn. XV 70.

JOANNES Nivicellensis

34. a) Concordantiae Bibliae et canonum. Basel., Mich. Furter, 31 I 1489. 2°.
HC 9417. KWr. 1633. BM III 787. IBP 3192.
BKKr. sygn. XV 401.
Raymundus de Sabunde
b) Theologia naturalis sive liber creaturarum. Nürnberg, A. Koberger, 23 IX 1502. 2°.
Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
Opr.: pergamin, wiązadła.
BKKr. sygn. XV 402.

LEONARDUS de Utino

35. Sermones quadragesimales de legibus dicti. Ulm, Io. Zainer, 9 III 1478. 2°.
HC 16119. P 194. Barw. 196. KM 166. BM II 525. IBP 3399.
Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
Frater Albertus Basaeus Scebresinensis. Artium Liberalium Magister et Philosophiae Doctor Professus est Anno Domini 1568 in vigilia Divi Matthaei Apostoli et Evangelistae.
Opr.: deska.
BKKr. sygn. XV 351.

LUDOLPHUS de Saxonia

36. Meditationes de vita Christi. Nürnberg, A. Koberger, 24 VII 1483. 2°.
HC 10294. Polk. 141. KWr. 1795. FG 331. BM II 426. IBP 3476.
Inicjały czerwone i niebieskie.
Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
Opr.: deska, brązowa skóra.
BKKr. sygn. XV 302.

MARCHESINUS Joannes

37. Mammotrectus super Bibliam. Strassburg, M. Floch, 1494. 4°.
H⁺ 1573. Polk. 144. KM 150. KWr. 1862. BM I 153. IBP 3599.
Prow.: Collegiata Calissiensis.
Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis, 173.
Opr.: deska, brązowa skóra.
BKKr. sygn. XV 67.
38. Mammotrectus. Strassburg, M. Floch, 1494. 4°.
H⁺ 10573. Polk. 144. KM 150. KWr. 1862. BM I 153. IBP 3599.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis, 144.
 Opr.: deska, brązowa skóra.
 BKKr. sygn. XV 58.

MARTINUS Polonus

39. Sermones de tempore et de Sanctis. Strassburg, Io. Grüninger, 1488. 4°.
 HC 1056. W I. E XXII 201. FG 346. KWr. 1877. BM I 105. IBP 3630.
 Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 724.
 Opr.: deska, brązowa skóra, klamry.
 BKKr. sygn. XV 79.

MEFFRET

40. Sermones de tempore alias Hortulus reginae. Basel. Nic. Kessles, 1483. 2°.
 H+ 11005. Polk. 196. FG 352. IBP 3684.
 Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus, 86.
 Opr.: deska.
 BKKr. sygn. XV 275.

MISSALE

41. Missale Augustianorum de Observantia, Nürnberg, Typ. Ge. Stuchs pro Fr. Ord. Eremit. s. Augustini, 1491. 2°.
 H+ 11262. KWr. 1929. BM III 860. IBP 3791.
 Inicjały niebieskie, czerwone, złote.
 Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Cracoviensis Ordinis Sancti Spiritus.
 Opr.: deska.
 BKKr. sygn. XV 357.
42. Missale Gnesnense et Cracoviense. Mainz, P. Schöffler, 20 IV 1492. 2°.
 C 4131. W 2020. E. XXII 427—8. IBP 3775.
 Def.: brak k. 86.
 Prow.: Ex Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
 Opr.: deska, skóra.
 BKKr. sygn. XV 338.

MONTAGNANA Bartholomaeus

43. Consilia medica. Ed. Iacobus de Vitalis. Venezia, Simon de Luere pro A. Torresano, 20 VIII 1499. 2°.
 C 4342. Polk. 27. BM V 574. Coll. U 1068. IBP 3846.
 Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.
 Opr.: deska.
 BKKr. sygn. XV 289.

NIDER Joannes

44. Praeceptorium divinae legis sive Expositio decalogi. Basel, Io. Amerbach, 1481. 2°.
 H+ 11793. BM III 746. IBP 3991.
 Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis, 826.

Opr.: deska, brązowa skóra, klamry.

BKKr. sygn. XV 234.

45. *Sermones de tempore et de Sanctis cum quadragesimali*. Speyer, P. Drach, 13 XI 1479. 2°.

H+ 11803. Polk. 150. BM II 490. IBP 3995.

Def.: duży brak na pocz.; spalone do f. XV. s. pasce.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 40.

Opr.: deska.

BKKr. sygn. XV 250.

NICOLAUS de Blonie

46. *Tractatus sacerdotalis de Sacramentis*. Strassburg, M. Flach, 1493. 4°.

HC 3256. W 2021. KWr. 2026. E XIII 172. IBP 3930.

Inicjały czerwone.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BKKr. sygn. XV 64.

NIGER Franciscus

47. *Grammatica*. Basel, Iac. Wolff, 3 III 1499. 4°.

H+ 11859. GL 426. KO 246. IBP 4002.

Def.: brak ostatniej karty czystej.

Prow.: Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: półpł. XIX w.

BO, sygn. XV 32.

PAULUS Diaconus

48. *Homiliarius doctorum a Paulo Diacono collectus*. Nürnberg, A. Koberger, 30 X 1494. 4°.

H+ 8792. Polk. 158. KWr. 1408. BM II 439. IBP 2846.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis, 896.

Opr.: deska, skóra, klamry.

BKKr. sygn. XV 78.

PETRUS Lombardus

49. *Textus sententiarum*. Basel, Nic. Kessler, 23 V 1487. 2°.

H+ 10194. Polk. 140. Coll. U 1193. BM III 764. IBP 4341.

Prow.: Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 26.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BKKr. sygn. XV 281.

PHILELPHUS Franciscus

50. *Epistolae*. Basel, N. Kessler, 1500. 4°.

H+ 12948. Polk. 165. Coll. U 1215. BM III 773. IBP 4415.

Def.: brak k. tytułowej.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.

Possidet Alberus Tworkowskij Fr. Ordinis S. Spiritus.

Opr.: bez oprawy.

BKKr. sygn. XV 63.

RAYMUNDUS de Sabunde

51. Theologia naturalis sive Liber creaturarum. Nürnberg, A. Koberger, 23 IX 1500.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska.

BKKr. sygn. XV 402 adl.

ROLEWINCK Werner

52. Fasciculus temporum. Strassburg, Io. Prüss, 1487. 2°.

HC 6936. Polk. 88. KWr. 2475. BM I 120. IBP 4797.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 116.

Opr.: nowa, pł.

BKKr. sygn. XV 240.

SANDEUS Felinus

53. a) Opera s. Lecturae super V Decretalium. Venezia, A. Torresanus, 19 IX et 24 IX 1497. 2°.

H⁺ 14280. IBP 4893.

Def.: tylko t. 1 i 2 do k. 156.

BKKr. sygn. XV 388 adl.

- b) Lectura super utili et quotidiano titulo de fore competenti. Venezia, Simon de Luere, 6 X 1501. 2°.

Prow.: Pro Bibliotheca Canonorum Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska.

BKKr. sygn. XV 389 adl.

SLOTANUS Joannes

54. a) Homiliarum de praecipuis mysteriis divinae Incarnationis. Köln, Gasp. Gennepaeus, 1557. 2°.

Wernherus abbas Nigrosilvanus

- b) Deflorationes Patrum. Basel, Mich. Furter, 1494. 2°.

H⁺ 16150. IBP 1880.

Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.

Opr.: deska.

BKKr. sygn. XIV 403 adl.

THOMAS de Argentina

55. Scripta super quatuor libros Sententiarum. Ed. Pallas Spangel. Strassburg, Mart. Flach, 1490. 2°.

C 603. KWr. 2796. Coll. U 1437. KM 232. BM I 151. IBP 5351.

Def.: jest tylko tom II, niekompletny.

Prow.: Ecclesiae Visnensis in Registro in quarto liber primus.

Kanonicy Regularni de S. Spiritu de Saxia, Wiśnica. XVII w.

Opr.: deska.

BPW, sygn.

VERSOR Joannes

56. a) Quaestiones super libros Aristotelis de caelo et mundo. Köln, H. Quentell, 30 V 1489. 2°.
 HC 16042. Polk. 16. Coll. U 1482. IBP 5587.
 BKKr. sygn. 263 adl.
 Aristoteles
57. b) De anima cum commento Ioannis de Mechlinia et epitoma Gerardi de Harderwijk. Köln, I. Koelhoff, 28 II 1491. 2°.
 HW 2347. Polk. 13. CG II 2347. KWr. 234. IBP 479.
 Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis, 89.
 Opr.: deska.
 BKKr. sygn. XV 262 adl.

STARE DRUKI

1. POLONICA

ABRAHAM Bzowski *

1. Thesaurus laudum Sanctissimae Deiparae per canticum Salve Regina... Venetiis, per Minimam Societatem, 1598. 4°.
 E XIII 500.
 Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.
 Opr.: tek.
 BSKr. bez sygn.

ADALBERTUS Novicampianus

2. Pro catholica fide apologia. Cracoviae, Lazarus Andreae, 1559. 4°.
 E XXIII 201. W 192. PK 1007. DRK 53. FG 249. H 151. KO 1722.
 Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
 Opr.: perg., pl.
 BKKr. sygn. XVI 1.
3. Pro catholica fide apologia. Cracoviae, Lazarus Andreae, 1559. 4°.
 E XXIII 201. FG 249. DRK 53. H 151. KO 1722.
 Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
 Opr.: perg.
 BBT, bez sygn.

ALBERTUS Magnus

4. Philosophia pauperum. Kraków, Hier. Scharffenberger, 1548. 8°.
 E XII 98. W 1248. PK 11. H 3. BPW 4. BUP 4. KO 35b.
 Prow.: 1. Johannes Olbramiensis grs. (XVI w.).

* Sugerując się zestawem inkunabułów, w którym poszczególne pozycje wydają się następować po sobie imionami autorów (z powodu nieistnienia jeszcze nazwisk dla większości piszących), s. mgr Antosiewicz sporządziła katalog starych druków właśnie imionami autorów (za wyjątkiem poz. 45 i 47). Obecnie trudno było zmieniać ten porządek, albowiem wymagałoby to ponownego przetasowania całości materiału. Z tych samych względów nie poprawiano mniejszego niedociągnięcia, jakim jest nietrzymanie się przez wspomnianą dokładnej kolejności imion autorów i tytułów druków w obrębie poszczególnych liter alfabetu (przyp. Red.).

2. Ex Bibliotheca Smolensiorum Cracoviensis ad Sanctum Spiritum.

3. J.M. Ossoliński, 7197.

NB.: Nieliczne glosy margin. XVI w.

Opr.: półpł. XIX w.

BO, sygn. XVI O. 981.

ALOYSIUS Inglarius Nicensis

5. Christus Iesus hoc est Dei Homini elogia. Cracoviae, Andreae Petricovii, 1643. 4°.

E XVIII 661—662.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.

Ad usum Joannis Więckowic Ordinis Sancti Spiritus.

Opr.: tek.

BSKr. bez sygn.

ANDREAS Lipski

6. Practicarum observationum ex iure civili. Cracoviae, Fransisci Caesarij, 1620. 4°.

E XXI 316.

Prow.: Ex Bibliotheca Canonorum Regularium Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis, 279.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVII 1.

ANTONIUS Andreas de Krzesimowski

7. Viator Christianus. Augustae Vindelicorum, sumptibus Christophori Bartl, 1753. 8°.

E XX 324.

Prow.: Ex Bibliotheca Ordinis Sancti Spiritus de Saxia.

Opr.: brązowa skóra.

BSKr. bez sygn.

ANTONI Swirczyński

8. Droga do zbawienia. Lublin, Coll. Soc. Jezu, 1746. 12°.

E XXX 104.

Prow.: Biblioteka konwentu krakowskiego Świętego Ducha.

Opr.: brązowa skóra.

BGK, sygn. XVIII 1.

BREVIARIUM

9. Breviarium Cracoviense. Kraków, Jan Haller, 29 I 1508. 2°.

E XXI 257. W 2054. BO 237. Hor. 24.

Prow.: Ex Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis Canonorum Regularium.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.

BH, sygn.

10. Breviarium Romanum ex decreto Sacrosancti Concilii Tridentini restitutum. Vratislaviae, Typ. Aloysii Galler, 1778. 4°.

E XIII 339.

Prow.: Sancti Spiritus Biskupice.

Opr.: skóra.
BPB, bez sygn.

11. De periodis atque numeris oratoriis libri duo. Kraków, Mat. Siebeneicher, (po 1 VII) 1558. 8°.

E XVII 260. W 1337. FG 117. BM I 890. BO 890.

Prow.: 1. Ex Bibliotheca Smolensiorum Cracoviae ad Sanctum Spiritum.
2. J.M. Ossoliński.

Opr.: kart. XIX w.
BO, sygn. XVI O. 34.

DIDACUS Nissenus

12. Opera omnia. Cracoviae, apud Lucam Kupisz, 1650. 4°.

E XXIII 160.

Prow.: Sancti Spiritus.

Opr.: biała skóra.
BPB, bez sygn.

DOMINICUS Gravina

13. Vox turturis. Leopoli, Ioannis Szelige, 1628. 4°.

E XVII 343.

Prow.: Ex libraria Smolensiorum Cracoviae ad Sanctum Spiritum.
Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.

Opr.: perg., wiązadła.
BSKr. bez sygn.

14. Vox turturis. Leopoli, Ioannis Szelige, 1628. 4°.

E XVII 343.

Prow.: Bibliotheca Canonicorum Sancti Spiritus Cracoviae.

Opr.: perg., wiązadła.
BGK, sygn. XVI 2.

ERASMUS Roterodamus

15. Opus aureum. Cracoviae, per Matthiam Scharffenbergk, 1528, 8°.

E XVI 90.

Prow.: Ex Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.

Opr.: deska, brązowa skóra.
BKKr. sygn. XVI 3.

FABIANUS Bircovius

16. Orationes ecclesiasticae. Cracoviae, sumptibus Burchardi Kuikij bibliopolae, 1622. 4°.

E XIII 145.

Prow.: Pro Bibliotheca Cracoviensis Conventus Sancti Spiritus.

Opr.: deska, skóra.
BKKr. sygn. XVII 2.

FRANCISZEK Dzielowski

17. Gościniec prosty do nieba. Kraków, Druk. Akad., 1733. 8°.

E XV 455.

Prow.: Z biblioteki Zakonu Ducha Św. PP. Kanoniczek de Saxia.

Opr.: skóra.

BGK, sygn. XVIII 1.

FRANCISZEK Kowalski

18. Ray duszy rozkoszującej z Chrystusem. Poznań, w Druk. Akademickiej, 1758. 4°.

E XX 174.

Prow.: Z biblioteki Zakonu Ducha Św. PP. Kanoniczek de Saxia, H 167.

Opr.: tektura.

BGK, sygn. XVIII 2.

FRANCISZEK Salezy św.

19. Rozmowy duchowne. Kraków, Druk. Kazimierza Jakowskiego, 1770. 8°.

E XVI 284.

Prow.: Z biblioteki Zakonu Ducha Św. PP. Kanoniczek de Saxia, H 101.

Opr.: skóra.

BGK, sygn. XVIII 3.

GASPARUS Drużbicki

20. Fasciculus exercitiorum. Cracoviae, Viduae et heredum Francisci Cezary, 1662. 4°.

E XV 333.

Prow.: Pro Bibliotheca Ordinis Sancti Spiritus.

Opr.: pergamin.

BSKr. bez sygn.

21. Operum asceticorum tomus primus. Calissii, Coll. Soc. Jesu, 1686. 2°.

E XV 335.

Prow.: Pro Bibliotheca Ordinis Sancti Spiritus.

Opr.: deska.

BSKr. bez sygn.

HIEREMIAS patriarcha Constantinopolitanus

22. a) Censura orientalis ecclesiae. Cracoviae, in Ofic., typog. Lazari, 1582. 2°.

E XVIII 186—187. W 422. BKO 1075.

Stanislaus Socolovius

23. b) De verae et falsae Ecclesiae discrimine libri tres. Cracoviae, in Ofic. Lazari, 1583. 2°.

E XXIX 12. W 445. DRK 77. FG 365. H 193. BPW 326.

Prow.: Reverendus Stanislaus Płononski plebanus Bodzantinae in gratia Reverendi Pauli Dulanowicz Ordinis Sancti Spiritus de Saxia totique conventui Ordinis Sancti Spiritus de Saxia Cracoviae dat et offert 1654 septembris 15, 419.

Opr.: pergamin, szczątki wiązań.

BKKr. sygn. XVI 4.

IUSTINUS Miechoviensis (Zapartovius)

24. *Discursus praedicabiles super Litanias Lauretanas. Lutetiae — Parisiorum, sumptibus Sebastiani Cramoisy, 1642, 2°.*

E XXII 355.

Prow.: Pro conventu Cracoviensi Sancti Spiritus Canonicorum Regularium.

Opr.: deska, brunatna skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVII 4.

JAKUB Wujek

25. *Postilla catholica. Kraków, Mat. Siebeneycher, 1573—1575, 2°.*

E XXXIII 389—391. BPW 371. BKO 2706.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska, skóra.

BKKr. sygn. XVI 5.

26. *Postilla catholica. Kraków, Mat. Siebeneycher, 1584, 2°.*

E XXXIII 391.

Def.: brak k. tytuł. i końca.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska, skóra.

BKKr. sygn. XVI 6.

JAN Crasset

27. *Uwagi chrześcijańskie. Kalisz, Coll. Societatis Jesu, 1767, 8°.*

E XIV 442.

Prow.: Z biblioteki Zakonu Św. Ducha PP. Kanoniczek de Saxia, H 96.

Opr.: tektura.

BGK, sygn. XVIII 5.

JOANNES Cervus Tucholiensis

28. *Farragio civilium actionum iuris Magdeburgensis. Kraków, per M. Scharffenberg. 1546. 8°.*

E XIV 129. W 124. PK 201. BPW 38.

Def.: brak na końcu k. b b b g i składki c c c⁴.

Prow.: 1. Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.

2. Piecz. Bibl. Czertwertyńskich.

3. Nabyto w r. 1919.

Opr.: polsk. XIX w.

BPW, sygn. XVI. O. 43.

MARCIN Rubczyński

29. *Życie W. Sługi Bożey Róży Maryi Seno. Lwów, w Druk. Brackiey SSS. Troycy, 1745. 4°.*

E XVII 98.

Prow.: Z biblioteki Zakonu Św. Ducha PP. Kanoniczek de Saxia, H 15.

Opr.: tektura.

BGK, sygn. XVIII 6.

MARIANUS Costenus

30. Typus verae religionis seu tractatus speculativus et moralis de virtute religionis. Posnaniae, Alberti Reguli, 1643. 4°.
E XIV 429.
Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.
Ex libris F. Sebastiani Paszkowic Ordinis Sancti Spiritus 1649.
Opr.: pergamin.
BKKr. sygn. XVII 4.
31. a) Lucernae catholicae. Posnaniae, Alberti Reguli, 1648. 4°.
b) Vita venerabilis p. fratris Joannis Duns-Scoti. Posnaniae, Alberti Reguli, 1641. 4°.
E XIV 429.
Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus post obitum RP. Floriani Ku-
cepski.
Opr.: deska, brunatna skóra, szczątki klamer.
BKKr. sygn. XVII 5.
MIKOŁAJ z Błonia
32. Tractatus sacerdotalis de Sacramentis. Argentinum, per Martinum Flach, 1503. 4°.
E XIII 173.
Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.
BKKr. sygn. XVI 7.
33. a) Tractatus sacerdotalis de Sacramentis. Argentinum, per Martinum Flach, 1503. 4°.
E XIII 173.
b) Expositio canonis sacratissime Misse. Liptzt, Melchior Lotter, 1504. 4°.
c) Secreta sacerdotum magistri Heinrichi de Hassia. Liptzt, Melchior Lotter, 1504.
Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.
BGK, sygn. XVI 4.
MIKOŁAJ Jaskier
34. Juris provincialis quod Speculum Saxonum nuncupatur libri III cum glossis et additionibus. Kraków, Hier. Wietor, V 1535. 2°.
E XVIII 501. W 89. PK 681. DRK 38. BPW 166. BUP 147. BKO 1176d.
Prow.: 1. Na opr. lit. NS (Nicolaus Scharffenberger) sygn. druk. 1557.
2. Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.
3. J.M. Ossoliński.
Opr.: deska, brązowa skóra, strychulec, plak. frg. klamer.
BO, XVI F 4272 adl.
MIKOŁAJ z Mościsk
35. Elementarzyk ćwiczenia duchownego. Kraków, druk. Franciszka Cezarego, 1626. 4°.
E XXII 583.

Prow.: Ta książka jest klasztoru naszego krakowskiego S.^{no} Ducha de Saxia, H 130.

Opr.: pergamin.

BGK, sygn. XVII 5.

36. Akademia pobożności. Kraków, Walerian Piątkowski, 1628. 4°.
E XXII 582.

Prow.: Ex Bibliotheca Conventus Cracoviensis Ordinis Sancti Spiritus.

Opr.: tektura.

BSKr. bez sygn.

MIKOŁAJ Opacki

37. Apologia perfectionis vitae spiritualis. Romae, typis Francisci Corbelletti, 1626. 4°.

E XXIII 354.

Prow.: Ex libraria Smolensciorum Cracoviae ad Sanctum Spiritum.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BKKr. sygn. XVII 6.

MICHAEL Vratislaviensis

38. a) Expositio hymnorumque interpretatio. Cracoviae, J. Haller, 1516. 4°.

E XXXIII 358. W 87. PK 1593. Hor. 221. DRK 86. BPW 359.

- b) Prozarum dilucidatio. Cracoviae, per Florianum Ungler, 1530. 4°.

E XXXIII 359. W 750. DRK 88. H 219. BPW 356.

Prow.: Sancti Spiritus.

Opr.: pergamin.

BKKr. sygn. XVI 26.

NICOLAUS a Jesu Maria (Mikołaj Opacki)

39. Apologia perfectionis vitae spiritualis. Roma, typis Francisci Corbelletti, 1626. 4°.

E XXIII 354.

Prow.: Ex libraria Smolensciorum Cracoviae ad Sanctum Spiritum.

Opr.: pergamin.

BSKr. bez sygn.

PETRUS Clareta

40. Regula patris Aurelii Augustini. Cracoviae, Mathiae Andreou, 1618. E XII 294.

Prow.: Conventus Canonicorum Regularium Sancti Spiritus.

Opr.: tektura.

AGK, sygn. XVII 6.

PIOTR Geszka

41. Źródło łask nieprzebrane. Kraków, Druk. Akad., 1766. 8°.

E XVII 127.

Prow.: Z biblioteki Zakonu Św. Ducha PP. Kanoniczek de Saxia, H 21.

Opr.: tektura.

BGK, sygn. XVIII 1.

PIOTR Mieszkowski

42. *Comedia spei... Posnaniae, Alberti Reguli, 1641. 4°.*

E XX 372.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: tektura.

BKKr. sygn. XVII 6.

PIOTR Skarga

43. *Bractwo miłosierdzia w Krakowie. Kraków, Druk. Łazarzowa, 1598. 4°.*

E XXVIII 135. W 1876. DRK 73. Hor. 186. BPW 320. BKO 2297.

Prow.: 1. Hilarius ...żecki Vicarius B.M.V. in Arenis Crac. XVI w.

2. Pro Bibliotheca Cracoviensi Sancti Spiritus.

3. J.M. Ossoliński.

Opr.: pólsk. XIX w.

BO, XVI Qu. 2662.

44. *Pierwsza centuria fałszerstw w wierze z obrony Postylle od Grzegorza z Żarnowca wydanej zebranych. Wilno, D. Łęczycki, w Druk. Akademii, 1592. 4°.*

E XVII 391. W 578. PK 545. Hor. 80. BUP 99. BKO 948. KK 1775.

Prow.: Ex Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: pólsk. XVIII w.

BK, Cim. Qu. 3148.

ROSSELIUS Annibal

45. *Asclepius Mercurii Trismegistri cum commento fratris Hanibalis Roselii Colobri. Cracoviae, Typogr. Lazari, 1590, fol.*

E XXVI 375.

Prow.: Bibliotheca Cracoviensis Sancti Spiritus Canonicorum Regularium post obitu Clarissimi et Reveren. Valentini Mazurkiewicz Theologiae Professoris in Academia Cracoviensi, Canonici S. Floriani 1683.

Opr.: deska.

BKKr. sygn. XVI 8.

SAMUEL Nakielski

46. *Miechovia seu promptuarium antiquitatum monasteri Miechoviensis. Cracoviae, Francisci Caesarii, 1634, fol.*

E XXIII 25.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVII 6.

SAUNIER Petrus

47. *De fraternitate historicus commentarius Sancti Spiritus. Cracoviae, in Officina Francisci Caesarii, 1651. 8°.*

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Cracoviensis Canonicorum Regularium Sancti Spiritus.

E XXVII 160.

Opr.: skóra.

BGK, sygn. XVII 6.

SEBASTYAN Michałowski

48. Przewrogi y uwagi. Warszawa, u XX Scholarum Piarum, 1768. 8°.

E XVIII 270.

Prow.: Z biblioteki Zakonu Św. Ducha PP. Kanoniczek de Saxia, H 81.

Opr.: płótno.

BGK, sygn. XVIII 3.

SIMON Stanislaus Makowski.

49. Theologia christiana. Cracoviae, Alberti Gorecki, 1682, fol.

E XXII 61.

Prow.: Bibliotheca Cracoviensis Sancti Spiritus Canonicorum Regularium.

Opr.: deska, skóra.

BKKr. sygn. XVII 7.

50. Explanatio decalogi. Cracoviae, apud Albertum Gorecki, 1682, fol.

E XXII 58.

Prow.: Bibliotheca Cracoviensis Sancti Spiritus Canonicorum Regularium.

Opr.: deska, skóra.

BKKr. sygn. XVII 8.

51. Explanatio decalogi. Cracoviae, apud Albertum Gorecki, 1682, fol.

E XXII 58.

Prow.: Bibliotheca Cracoviensis Sancti Spiritus Canonicorum Regularium post obitum Clarissimi et Reverendissimi Valentini Mazurkowicz S. Theol. Professoris in Acad. Cracoviensi, Canonici S. Floriani 1683.

Opr.: biała skóra.

BKKr. sygn. XVII 9.

52. Theologia christiana. Cracoviae, Alberti Gorecki, 1682, fol.

E XXII 61.

Prow.: Bibliotheca Cracoviensis Sancti Spiritus Canonicorum Regularium post obitum Clarissimi et Reverendissimi Valentini Mazurkowicz S. Theol. Professoris in Acad. Cracoviensi, Canonici S. Floriani 1685, 407.

Opr.: biała skóra.

BKKr. sygn. XVII 10.

STANISLAUS Josephus Biezanowski

53. Messis liliorum SS. Virginis. Cracoviae, typis Universitatis, 1683. 4°.

E XIII 119.

Prow.: Pro Bibliotheca Cracoviensi Sancti Spiritus.

Post obitum Theodori Niciecki.

Opr.: tektura.

BGK, sygn. XVII 7.

STANISLAUS Szczygielski

54. Aquila Polono-Benedictina. Cracoviae, in Ofic. Francisci Caesari, 1663. 4°.

E XXIX 232.

Prow.: Ex Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.

Opr.: deska, skóra.

BKKr. sygn. XVII 11.

STANISLAUS Socolovius

55. Censura orientalis Ecclesiae. Cracoviae, Typogr. Lazarii, 1582, fol.
E XXIX 9.

Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska, skóra.

BKKr. sygn. XVI 9.

THOMAS Młodzianowski

56. Liturgica seu modi devote celebrandi Missam. Cracoviae, apud Albertum Gorecki, 1676. 4°.

E XXII 454.

Prow.: Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 400.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczytki klamer.

BKKr. sygn. XVII 12.

57. Praelectiones theologicae de fide, spe et charitate. Lesnae, Mich. Buck, 1674, fol.

E XXII 455.

Prow.: Ex Bibliotheca Cracoviensi Sancti Spiritus Canoniorum Regularium de Saxia.

Opr.: tektura.

BSKr. bez sygn.

58. Praelectiones theologicae de Incarnatione. Cracoviae, Christophori Schedel, 1674, fol.

E XXII 455.

Prow.: Pro Bibliotheca Cracoviensi Sancti Spiritus Canoniorum Regularium de Saxia.

Opr.: pergamin.

BSKr. bez sygn.

59. Kazania i homilye na niedziele doroczne. Poznań, Collegium Societ. Jesu, 1681, fol.

E XXII 453.

Prow.: Aleksander Więckowicz Ordinis Sancti Spiritus de Saxia Canoniorum Regularium, 1691.

Opr.: pergamin.

BSKr. bez sygn.

WALERIAN Gutowski

60. Panegiryczne niektóre dyskursy duchowne y różne insze kazania. Kraków, K. Schedel, 1675. 4°.

E XVII 477.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus de Saxia.

Opr.: skóra.

BSKr. bez sygn.

2. DRUKI OBCE

ACUREDO Olivius

63. Le premier livre D'Amadis de Gaule. Lyon, per Benoit Rigaud, 1575. 8°.
 CC I 900.
 Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviae.
 Opr.: pergamin.
 BSKr. bez sygn.

ALBERTUS Acharisius

64. Vocabolario, grammatica con l'orthographia della lingua volgare. Venetia, Erazmo di Vincenzo Valgarisio, 1550. 4°.
 Graesse I 13.
 Prow.: Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
 Opr.: skóra brązowa.
 BKKr. sygn. XVI 10.
65. Vocabolario, grammatica con l'orthographia dela lingua volgare. Venetia, Erazmo di Vincenzo Valgarisio, 1550. 4°.
 Graesse I 13.
 Prow.: Ex libris F. Matthaei Christofori de Zarnowiecz provincialis Ordinis Sancti Spiritus ac praepositi conventus Cracoviensis, 1603.
 Opr.: brązowa skóra.
 BKKr. sygn. XVI 11.

ALBERTUS Magnus

66. Prima et secunda postille super evangeliare Luce. Hagenaw, Henrici Gran, Joannis Rynman, 1504. 2°.
 CC I 549.
 Prow.: Sancti Spiritus... Oretur pro eo.
 Opr.: bez oprawy.
 BKKr. sygn. 12.

ALLESANDRO Spèrelli

67. Paradossi morali. Roma, Vitale Mascardi, 1640. 4°.
 Jocher IV 729.
 Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.
 Opr.: biała skóra.
 BKKr. sygn. XVII 13.

ALPHONSUS Salmeronus

68. Sermones in parabolas evangelicas totius anni. Antverpiae, Petri Belleri, typis Andreae Bacxii, 1600. 4°.
 CC II 175.
 Prow.: Pro Bibliotheca Cracoviensi Sancti Spiritus.
 Patri Chrysosthomi.
 Opr.: deska, brązowa skóra.
 BSKr. bez sygn.

69. *Sermones in parabolas evangelicas totius anni. Venetia.*
 Prow.: Pro conventu et Bibliotheca Cracoviensi cura et industria R. P. Georgii Pierzchniczki Can. Regula. Sancti Spiritus de Saxia.
 Opr.: deska, brązowa skóra.
 BKKr. sygn. XVI 13.
 ALOYSIOUS Lippomanus
70. *De probatis Sanctorum historiis. Coloniae, apud Geruinum Cale-
 nium et Quentelios, 1570. 8°.*
 CC I 2103.
 Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
 Opr.: deska, brunatna skóra.
 BKKr. sygn. XVI 14.
 ALTEZZA Reale di Sancia
71. *Dubbi scritturali f. Salvatore Cadana di Tortino. Tortino, 1637.*
 Prow.: Ex libris Joannis Stanislai Glinzewski Ordinis Sancti Spiritus STD.
 Romae 1643.
 Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.
 Opr.: skóra.
 BSKr. bez sygn.
 ANDREAS Gaill
72. *Practicarum observationum. Coloniae Agripinae, apud Joannem
 Gymnicum, 1595. 4°.*
 CC I 27.
 Prow.: Ex Bibliotheca Canonorum Regularium Sancti Spiritus Cracoviensis.
 Opr.: biała skóra.
 BKKr. sygn. XVI 15.
 ANDREAS de Escobar Hispanus
73. *Modus confitendi. Romae; J. de Besicken, 1515. 8°.*
 CC I 1047.
 Prow.: Ex Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
 Opr.: deska, skóra brązowa.
 BKKr. sygn. XVI 16.
 ANDREAS Tiraquellus
74. *De legibus connubialibus et iure maritali. Venetiis, apud Domini-
 cum Nicolinum, sumpt. Andreae Bocchini Veronensis, 1576. 8°.*
 CC II 732.
 Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.
 Ex Bibliotheca Smolensiorum Cracoviae ad Sanctum Spiritum.
 Opr.: biała skóra, nacięcia.
 BKKr. sygn. XVI 17.
75. *De legibus connubialibus et iure maritali. Venetiis, apud Domini-
 cum Nicolinum, sumpt. Andreae Bocchini Veronensis, 1576. 8°.*
 CC II 732.
 Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.

Opr.: biała skóra.
BKKr. sygn. XVI 18.

ANDREAS Vega

76. Opera divi Cyrilli Alexandrini. Basileae, apud Ioannem Heruagium, 1546. 8°.

CC I 3168.

Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.

Opr.: pergamin.

BKKr. sygn. XVI 19.

77. Opusculum de iustificatione gratia et meritis. Venetiis, Lucae Antonii Iuntae, 1546. 4°.

CC II 319.

Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.

Opr.: tektura.

BKKr. sygn. XVI 20.

ANGELUS de Clavasio

78. Summa angelica de casibus conscientiae. Argentinum, Joannes Knobloch, 1520. 2°.

CC I 2089.

Prow.: Ex bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 34.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BKKr. sygn. XVI 21.

ANTONIO Giulio Bringole

79. Maria Maddalena peccatrice e convertita. Genova, per Pietro Gio. Galenzano, e Gio. Maria Farroni, 8°.

Graesse I 540.

Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis, 1891.

Opr.: pergamin.

BSKr. bez sygn.

ANTONIUS de Bistandis

80. Opus aureum in quo continentur Pythagorae carmina aurea. Lugduni, Stephano Gueynard, impressus per Johannem de Vingle, 1508. 4°.

CC II 220.

Prow.: Pro Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 153.

Opr.: biała skóra.

BKKr. sygn. 22.

ANTONIUS Coccius Sabellicus

81. Opera, thomus secundus. Basileae, apud Ioannem Heruagium et Erasmius Frobenium, 1538. fol.

CC II 12.

Prow.: Pro conventu Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer, okucia.
BKKr. sygn. XVI 23.

ANTONIUS Diana

82. Resolotionum moralium t. VII. Lugduni, sumptibus Laurentii Anisson, 1647, fol.
BJ, Teologia 7205.
Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.
Opr.: skóra brunatna, deska, szczątki klamer.
BSKr. bez sygn.

ANTONIUS de Gislandis

83. Opus aureum ornatum omni lapide precioso singulari. Venetiis, 1578. 4°.
Jocher II 980.
Opr.: deska, brązowa skóra.
BKKr. sygn. XVI 24.

ANTONIUS Muretius

84. Commentarii in ethicorum Aristotelis X libros. Ingolstad, excudebat Adam Sartorius, 1602. 8°.
Jocher III 764.
Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus, 200.
Opr.: biała skóra, szczątki wiązań.
BKKr. sygn. XVII 14.

ANTONIUS Sadeelius

85. Opera theologica. Heidelberg, in Officina Sanctandreaana, 1593. 4°.
CC I 212.
Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus.
Opr.: tektura.
BKKr. sygn. XVI 25.

AUGUSTINUS Aurelius s.

86. Opera. Hagenaw, Henrici Gran, Jo. Rynmann, 1521. 4°.
P VII 186.
Prow.: Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.
Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.
BKKr. sygn. XVI 26.

BAPTISTA Marchesano

87. De praxi commisionum ac rescriptorum. Venetiis, Seffas, 1604, fol.
Jocher III 144.
Prow.: Conventus Sancti Spiritus.
Opr.: biała skóra, szczątki wiązań.
BKKr. sygn. XVII 15.

BARTOLOMEUS Westhemerus

88. Troporum schematum idiomatumque communium liber. Basileae, per Ioannem Heruagium, 1551. 4°.

CC II 78.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: brązowa skóra.

BKKr. sygn. XVI 27.

89. Troporum schematum. Basileae, per Ioannem Heruagium, 1551. 4°.

CC II 78.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis, 73.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVI 28.

BARTHOLOMEUS Amantius Landspergianus

90. a) Flores celebriorum sententiarum Graecarum. Dilingae, Sebaldi Mayer, 1556. 4°.

Jocher I 327.

Detlenus Langenbekius Hamburg.

91. b) Institutionum imperialium. Coloniae, Arnoldi Birkmanni, 1555. 4°.

Prow.: Pro Bibliotheca Cracoviensi Ordinis Sancti Spiritus, 508.

Opr.: pergamin, szczątki wiązadeł.

BKKr. sygn. XVI 29.

BASILUS Faber Soranus

92. Thesaurus eruditionis scholasticae. Lipsiae, 1572, 4°.

CC I 2.

Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.

Opr.: deska, brunatna skóra, okucia, klamry.

BKKr. sygn. XVI 30.

BASILIUS Magnus s.

93. De veterum singulari eruditione libellus, de veterum scriptis. Viennae — Pannoniae, Jon. Singrenius, 1518. 4°.

CG VIII 132. P IX 208.

Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: tektura.

BKKr. sygn. XVI 31.

BIBLIA

94. Biblia Czeska. Nürnberg, 1540. fol.

Graesse I 371.

Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVI 32.

BREVIARIUM

95. Breviarium monasticum. Venetiis, Luc. Ant. Junta, 1526. 12°.

HBB 1255a.

Prow.: Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVI 33.

BULLARIUM

96. Bullarium Romanum. Romae, Camerae Apostolicae, 1638, fol.
 BJ, Ius 13.809.
 Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.
 Opr.: skóra.
 BKKr. sygn. XVII 16.
 CAIUS Iulius Caesar
97. Commentarii de bello Gallico. Basileae, per Haeredes Nicolai Bryling, 1575. 8°.
 CC I 62.
 Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.
 Opr.: deska, brązowa skóra.
 BKKr. sygn. XVI 34.
 Commentariorum libri VIII. Basileae, per Haeredes Nicolai Bryling, 1575. 8°.
 CC I 62.
 Prow.: Ex Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.
 Opr.: deska, brązowa skóra, kłamy.
 BKKr. sygn. XVI 35.
 CARLO Potentio
98. Del sacerdotio evangelico libri due. Roma, Luigi Zannetti, 1606. 8°.
 Prow.: Ex libris Joannis Stanislai Glinzewski Ordinis Sancti Spiritus.
 Sebastiano Paszkiewicz ergo obtulit 1658.
 Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.
 Opr.: pergamin.
 BSKr. bez sygn.
 CAROLUS Scribanus,
99. Medicus religiosus. Antverpiae, Martini Nutii, 1618. 8°.
 Jocher IV 432.
 Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
 Hic liber emptus 1643 Febr. 10 ad usum Fratris Venceslai Jaskovic
 Ordinis Sancti Spiritus, 1676.
 Opr.: biała skóra, ślady wiązań.
 BKKr. sygn. XVII 17.
 CAROLUS Stephanus
100. Dictionarium historicum, geographicum, poeticum. Geneva, apud Iacobum Stoer, 1596. 8°.
 CC I 426.
 Prow.: Pro Bibliotheca Cracoviensi Sancti Spiritus.
 Opr.: biała skóra.
 BKKr. sygn. XVI 36.
 CAESARIUS Baronius Soronus
101. Annales ecclesiastici. Antverpiae, Plantiniana, 1598, fol.
 CC I 238.
 Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BKKr. sygn. XVI 37.

102. Martyrologium Romanum. Romae, ex Typogr. Dominici Basae, 1586. 4°.

CC I 240.

Prow.: *Canonicorum Regularium Sancti Spiritus de Saxia*. 2 superlibrisy duchaków.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BGK, sygn. XVI 7.

CAESARIUS Argelus

103. De contradictore legitimo. Venetiis, apud Thomam Balionum, 1618, fol.

Jocher I 1816.

Prow.: *Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis*.

Ex Bibliotheca Smolensiorum Cracoviae ad Sanctum Spiritum.

Opr.: biała skóra, wiązadła.

BKKr. sygn. XVII 18.

CAESARIUS de Heisterbach

104. Dialogus miraculorum. Coloniae, Birckmannica, sumptibus Arnoldi Mylij, 1591. 8°.

Graesse II 11.

Prow.: *Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Canonicorum Cracoviensi.*

Mattheus Christoforus Zarnoviecensis F. Ordinis Sancti Spiritus comparavit 1592 Mense Marcio.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVI 38.

105. a) Fasciculus moralitatis, pars II. Coloniae — Agrippinae, sumptibus Petri Henningij, 1615. 4°.

BM IV 921.

Fr. Joannes Andréas Coppenstein

- b) Passio Domini nostri Iesu Christi. Coloniae — Agrippinae, sumptibus Petri Henningij, 1615. 4°.

Prow.: *Fr. Alberty Scebresinensis Canonicus Regularis Ordinis Sancti Spiritus comparavit 1616 in Novembris*. 2 superlibrisy Bazeusza.

Opr.: deska, biała skóra, klamry.

BKKr. sygn. XVII 19.

CELSUS Hugo Dissutus

106. Stilus arrestorum (br.m.wyd.) 1513. 4°.

Prow.: *Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.*

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVI 39.

CHRYSOSTOMUS Laveillus

107. Opera, tomus secundus. Lugduni, 1580.

Prow.: *Pro Bibliotheca Sancti Spiritus.*

Matheus Canonicus Regularius.

Opr.: deska, skóra.
BKKr. sygn. XVI 40.

CHRISTOPHORUS Pezelius

108. Argumentorum et obiectionum de praecipuis articulis doctrinae christianae. Neapoli, Nemetum, Matthaeus Harnisch, 1583. 4°.
CC II 944.
Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Canonice Cracoviensi.
Opr.: biała skóra.
BKKr. sygn. XVI 41.

CHRISTOPHORUS Porsenus

109. Theophylacti archiepiscopi Bulgariae in omnes divi Pauli epistolas. Coloniae, Petri Quentell, 1531. 4°.
Jocher III 1898.
Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.
BKKr. sygn. XVI 42.

CICERO

110. Rhetoricorum ad C. Herennium libri IV. Venetiis, Aldus Manutius, 1564. 8°.
Graesse II 159.
Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.
Opr.: brązowa skóra.
BKKr. sygn. XVI 43.

COLLECTARIUS

111. Collectarius iuris nunc primum impressus. Lugduni, in Ofic. Francisci Fradin, 1514. fol.
P IX 245.
Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Cracoviensis Ordinis Sancti Spiritus.
Opr.: deska, brunatna skóra.
BKKr. sygn. XVI 44.

COMMENTARIJ

112. Commentarii Collegii Conibricensis Societatis Jesu in libros de generatione et corruptione Aristotelis Stagiritae. Moguntiae, Joannis Albini, 1615. 4°.
Prow.: Ex libris Valentini Mazurkovic, post obitum Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus Canonice Regularium, 1683.
Opr.: skóra, wiązadła.
BKKr. sygn. XVII 20.

CONRADUS Licestheneus

113. Apophtegmata ex probatis Graecae Latinaeque linguae scriptoribus. Coloniae, sumptibus Lazari Zetzneri, 1603. 8°.
Jocher I 2055.
Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Canonice Cracoviensis.

Opr.: deska, biała skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVII 21.

CORNELIUS Cornelii a Lapide

114. *Commentaria in duodecim Prophetas Minores*. Antverpiae, apud Martinum Nutium, 1625. 4°.

S IV 1515.

Prow.: Bibliotheca Cracoviensis Sancti Spiritus, 70.

Opr.: deska, biała skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVII 22.

115. *Commentaria in quatuor Prophetas Maiores*. Antverpiae, apud Martinum Nutium, 1634, fol.

S IV 1515.

Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus, 58.

Opr.: deska, biała skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVII 23.

116. *Commentaria in omnes divi Pauli Epistolas*. Antverpiae, apud Martinum Nutium, 1635, fol.

S IV 1512.

Prow.: Pro Bibliotheca Canonicorum Regularium Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska, biała skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVII 24.

117. *Commentaria in quatuor Evangelia*. Antverpiae, apud Martinum Nutium, 1639, fol.

S IV 1512.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Ordinis Cracoviensis.

Opr.: deska, biała skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVII 25.

118. *Commentaria ad Salomonis proverbialia*. Antverpiae, apud Martinum Nutium, 1635. 2°.

S IV 1519.

Prow.: Ex Bibliotheca Cracoviensi Sancti Spiritus, 1635.

Opr.: pergamin, szczątki wiązadeł.

BKKr. sygn. XVII 26.

CORNELIUS Jansenius Hulstensis

119. *Commentarii in Ecclesiasticum*. Lovanii, apud Petrum Zangrium Tiletanum, 1569. 8°.

CC I 84.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska, brązowa skóra, klamry.

BKKr. sygn. XVI 46.

120. *Commentaria in suam concordiam ac totam historiam evangelicam, pars IV*. Lugduni, apud Petrum Landry, Carolum Pesnot, 1589, fol. CC I 88.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis. Christoforus Zarnovicensis F. Ordinis Sancti Spiritus comparavit flor. 7, 1592.

Superlibris zakonu duchaków.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.
BKKr. sygn. XVI 47.

121. *Commentarii in Ecclesiasticum. Lovanii, apud Petrum Zangrium Tiletanum, 1569, 8°.*

CC I 84.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.
Opr.: deska, brązowa skóra, klamry.
BKKr. sygn. XVI 48.

CORNELIUS Lancilotti

122. *Vita S. Augustyni. Antverpiae — Plantiniana, apud Viduam et Filios Io. Moteti, 1616. 8°.*

Jocher II 2234.

Opr.: pergamin.
BSKr. bez sygn.

CORNELIUS Marcelinus

123. *Bullarium Casinensae. Venetiis, 1650. 4°.*

Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis Anno 1664, 181.
Opr.: biała skóra.
BKKr. sygn. XVII 27.

CYRILLUS de Alexandria s.

124. *Opus in Evangelium Ioannis. Parisiis, W. Hopyl, 1508, fol.*

CC I 3176.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus.
Opr.: deska.
BKKr. sygn. XVI 48.

125. *Opera. Basileae, apud Joannem Hervagium, 1546. fol.*

CC I 3168.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.
Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.
BKKr. sygn. XVI 49.

126. *Opera. Vienne — Panoniae, in Aedibus Joannis Singrenii, 1521. 4°.*

BJ 9408. P IX 293.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 479.
Opr.: deska, brązowa skóra.
BKKr. sygn. XVI 50.

127. *Opera. Parisiis, per Vuolfgangum Hopylium, 1514. 4°.*

CC I 3172. Graesse II 317.

Prow.: Pro Bibliotheca Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 482.
Opr.: deska, brunatna skóra.
BKKr. sygn. XVI 51.

DIDACUS de Baeza

128. *Commentariorum allegoricorum et moralium de Christo figurato in Veteri Testamento. Lugduni, Laurentij Anisson, 1647, fol.*

S I 767.

Prow.: Liber comparatus per Fratrem Albinum Komorovicz STD Ordinis Sancti Spiritus de Saxia, Plebanum Biscupicensem 1651.

Opr.: deska, biała skóra.

BKKr. sygn. XVII 28.

129. Commentariorum allegoricorum et moralium de Christo figurato in Veteri Testamento. Lugduni, Gabrielis Boisset et Laurentii Anisson, 1640, fol.

S I 767.

Prow.: Post obitum R.P. Chrysostomi Ordinis Sancti Spiritus, 79.

Opr.: biała skóra, szczątki wiązadeł.

BKKr. sygn. XVII 29.

130. Commentariorum allegoricorum et moralium de Christo figurato in Veteri Testamento. Lugduni, Laurentij Anisson et Gabrielis Boisset, 1640, fol.

S I 767.

Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.

Opr.: biała skóra, wiązadła.

BKKr. sygn. XVII 30.

DIONISIUS Carthusianus

131. Operum minorum tomus II. Coloniae, Johannis Soter, 1532, fol.

CC I 534.

Prow.: Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska.

BKKr. sygn. XVI 52.

DIONISIUS Gothofredus

132. Codex Iustiniani. Lugduni, Johannes Vignon, 1607. 2°.

Jocher II 1090.

Prow.: Ex Bibliotheca Smolensiorum Cracoviae ad Sanctum Spiritum.

Opr.: biała skóra.

BKKr. sygn. XVII 31.

DOMINICUS Banes Mondragonensis

133. Scholastica commentaria in universam primam partem Angelici Doctoris. Venetiis, apud Petrum Beyanum, 1602. 8°.

BJ, Teologia 6651.

Prow.: Valentini Joannis Mazurkowic 1665, post obitum eiusdem Clarissimi Domini Canonici S. Floriani. Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis Regularium Canonicorum 1665 die 19 Junii.

Opr.: deska, biała skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVII 32.

DOMINICUS Nanus Mirabellius

134. Polyanthea. Argentina, apud Matthiam Schurerium 1517. 8°.

Jocher III 810.

Prow.: Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BSKr. bez sygn.

DOMINICUS Padaccius

135. *Pensieri praedicabili opera tutti gl. Evangelii correnti nella Quaresima. Neapoli, 1640. 8°.*
Książka bardzo zniszczona.
Prow.: *Ex libris Fratris Joannis Stanisłai Gliniczewski Ordinis Sancti Spiritus STD professi Romae commorantis 1641.*
Opr.: deska, brązowa skóra.
BSKr. bez sygn.
136. *Opus concionarium totius anni... Hagenaw, Joan. Rynmann et H. Gran, 1514. 4°.*
CC II 1947.
Prow.: *Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 33, 80.*
Opr.: deska, skóra, szczątki klamer.
BKKr. sygn. XVI 53.

EMMANUEL de Naxera

137. *Commenttarii litterales moralesque in Iosue hostilibus. Antverpiae, apud Jacobum Meursium, 1650. 2°.*
Jocher III 837. S V 1603. BN 10472.
Prow.: *Bibliotheca Cracoviensis Ordinis Sancti Spiritus.*
Opr.: brązowa skóra.
BKKr. sygn. XVII 33.

ERASMUS Roterodamus

138. *Catalogus omnium locubrationum. Basileae, in Aedibus Joannis Frobeni, 1523. 8°.*
CC I 313.
Prow.: *Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis.*
Opr.: deska, brązowa skóra.
BSKr. bez sygn.
139. *Catalogus omnium locubrationum. Basileae, in Aedibus Joannis Frobeni, 1523. 8°.*
CC I 313.
Prow.: *Conventus Sancti Spiritus Cracoviensis, 434.*
Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.
BKKr. sygn. XVI 54.

EUSEBIUS Pamphili

140. *Chronica. Basileae, ex Off. Henricpetrina, 1579, fol.*
CC I 1079.
Prow.: *Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis.*
Opr.: deska.
BSKr. bez sygn.

FELICIANUS Capitanus

141. *Explicationes catholicae. Coloniae, apud Martinum Cholinum, 1581. 8°.*
Prow.: *Pro bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus, 348.*

Opr.: biała skóra.

BSKr. bez sygn.

FERDINANDUS de Escalantia

142. Clypeus concionatorum verbi Dei. Hispali, Gabriel Bejarano Ramos, 1612. 8°.

Jocher I 394.

Prow.: Ex Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensi 175.

Opr.: biała skóra.

BKKr. sygn. XVII 34.

FLORENTINUS ab Hauswijck

143. Cornucopiae concionatorum abundantes enarationibus symbolicis et moralibus diversorum conceptuum. Antverpiae, apud Guilielmum Lesteenium, 1646. 4°.

BN 9996.

Prow.: Ex Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.

Opr.: biała skóra, szczątki wiązadel.

BKKr. sygn. XVII 35.

FRANCISCUS a Iesu Maria

144. Commentarii literales et morales in Apocalypsin b. Ioannis Apostoli. Lugduni, sumpti Joannis Baudrand, 1648. 4°.

Prow.: Ex supellectili mortuorum Sebastianus Bibliothecarius pro Conventu Sancti Spiritus Cracoviensi, 27.

Opr.: deska, biała skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVII 36.

FRANCISCUS de Mayronis

145. Conflatus. Venetia, p. Bonetum Locatellum exp. Octaviani Scoti, 1504—7. 4°.

CC I 948.

Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus. Iste liber est datus pro libris fratrum Ordinis Sancti Spiritus in Cracovia per Benedictum de Casimiria, decanum collegiatae maioris.

CC I 948.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVI 55.

FRANCISCUS de Pietruso

146. I problemi accademici. Neapol, Francesco Samio, 1642. 4°.

Jocher II 703.

Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Canonicorum Cracoviensi.

Ex libris Fr. Sebastiani Paszkowic Ordinis Sancti Spiritus, 251.

Opr.: biała skóra.

BKKr. sygn. XVII 37.

FRANCISCUS Labates

147. Thesaurus moralis, t. I. Antverpiae, apud Hieronymum Verdussium, 1652. 2°.

S IV 1293.

Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.

Post obitum R.P. Chrysostomi.

Opr.: deska, brunatna skóra.

BKKr. sygn. XVII 38.

148. Thesaurus moralis, t. II. Antverpiae, apud Hieronymum Verdussium, 1652. 2°.

S IV 1293.

Prow.: Ex Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis.

Post obitum R.P. Chrysostomi.

Opr.: deska, brunatna skóra.

BKKr. sygn. XVII 39.

FRANCESCO Panigarola

149. Dichiaratione de Salmi di David. Venetia, Andrea Muschio, 1586. 8°.
CC II 151.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis Conventus.

Opr.: deska.

BSKr. bez sygn.

FRANCISCUS Petrarcha

150. Opera, de rimedi de l'una et l'altra fortuna. Venetia, Gabriel Giolito de Ferrarii, 1549. 8°.

CC II 784.

Prow.: Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus, 478.

Opr.: brązowa skóra, wiazadła.

BSKr. bez sygn.

FRANCISCUS Polygranus

151. Postillae sive enarrationes Epistolarum omnium. Coloniae, apud Arnoldium Birckmannum, 1558. 8°.

CC II 1820.

Prow.: Ex Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis, 622.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVI 56.

152. Postillae sive enarrationes Epistolarum omnium. Coloniae, apud Arnoldium Birckmannum, 1560. 8°.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis, 602.

Christofori Zarnowicij fratris Ordinis Sancti Spiritus Cracoviae, 585.

Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.

BKKr. sygn. XVI 57.

153. Postillae sive enarrationes Epistolarum omnium. Coloniae, apud Arnoldium Birckmannum, 1561. 8°.

Prow.: Bibliotheca Sancti Spiritus Cracoviensis, 622.

Opr.: deska, brązowa skóra.

BKKr. sygn. XVI 58.

FRANCISCUS de Roxas

154. *Catena aurea*. Lugdunum, Philippi Borde, Laurentii Arnold, Claudi Rigand, 1651. 4°.
 Prow.: Pro Conventu Sancti Spiritus Cracoviensis comparavit ex supelectili adm. mortuorum 1653.
 Opr.: biała skóra.
 BKKr. sygn. XVII 40.
 FRANCISCUS Samarinus
155. *Thesaurus sacerdotalis*. Venetiis, apud Franciscum Zilettum, 1580. 4°.
 CC II 215.
 Prow.: Ex libris Smolensiorum Cracoviae ad Sanctum Spiritum, 967.
 Opr.: deska, brązowa skóra, szczątki klamer.
 BKKr. sygn. XVI 59.
156. *Thesaurus sacerdotalis*. Venetiis, apud Franciscum Zilettum, 1583. 4°.
 CC II 216.
 Prow.: Pro Bibliotheca Sancti Spiritus Conventus Cracoviensis, Mattheus.
 Opr.: deska.
 BKKr. sygn. XVI 60.
 FRANCISCUS Suares
157. *Metaphysicarum disputationum*. Moguntiae, Balthasarus Lippius, 1614. 4°.
 Jocher IV 922. S VII 1662.
 Prow.: Bibliotheca Cracoviensis Sancti Spiritus Canonicorum Regularium, 1683. Post obitum Valentini Joannis Mazurkowic.
 Opr.: biała skóra, szczątki wiązadeł.
 BKKr. sygn. XVII 41.
 FRIDERICUS Beurhusius
158. *P. Rami dialecticae libri*. Coloniae, apud Gosuinum Cholinum 1596. 8°.
 CC I 860.
 Prow.: Ex Bibliotheca Conventus Cracoviensis Sancti Spiritus.
 Opr.: tektura.
 BKKr. sygn. XVI 61.
 FRANCISCUS Toletus
159. *Commentaria in octo libros Aristotelis*. Coloniae, Offic. Birckmanica, 1575. 4°.
 CC II 769.
 Prow.: Ex Bibliotheca Smolensiorum Cracoviae ad Sanctum Spiritum, 208.
 Opr.: deska, brązowa skóra.
 BKKr. sygn. XVI 62.
160. *Commentaria*. Venetiis, apud Joannem Baptistam Ciottum Senensem, 1600. 4°.
 CC II 779.
 Prow.: Sancti Spiritus.